

Referendumai bus gegužį ir birželį

Antradienio žinios iš Lietuvos

Vilnius. Balandžio 28 d. (Elta) – Aukščiausiosios Tarybos deputatai po audringų svarstymų nusprendė, kad referendumus piliečių valiai pareikšti dėl buvusios SSSR kariuomenės besąlygiško ir neatidėliotino išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos 1992 metais ir žalos Lietuvai atlyginimo įvyks birželio 14 d.

Praėjusiam posėdyje deputatai balsu dauguma pasisakė už tai, kad referendumas šiuo klausimu kartu su referendumu dėl Lietuvos prezidento institucijos atkūrimo būtų surengtas gegužės 23 dieną. Tačiau centro frakcijos reikalavimu šis nutarimo projekto punktas buvo perbalsuotas esant didžiajam kvorumui. Už visą nutarimą balsavo 110, prieš – 1, o 2 deputatai susilaikė.

Nutarime be kita ko pabrėžiama, kad Lietuvos žmonės dar 1989 metais per 1,5 milijono parašų buvo išreiškę savo valią, jog SSSR kariuomenė turi būti išvesta iš Lietuvos Respublikos teritorijos, bet šis reikalavimas iki šiol yra neįvykdytas, kad delsimas išvesti neteisėtai tebesančią buvusios SSSR kariuomenę yra šurkštus Lietuvos Respublikos suvereniteto, Jungtinių Tautų organizacijos įstatų bei Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos pagrindinių dokumentų nuostatų pažeidimas.

Vyriausybei oponuojama ne argumentais, o neigimu

Puolimai prieš vyriausybę tęsiasi. Atsikirsdoma savo kritikams vyriausybė išplatino pareiškimą, kuriame taip pat rašoma, kad „Pastaruoju metu, artėjant rinkimams ir paastrėjus Respublikos vidaus politinei situacijai, vyriausybės oponentai bet kokiais būdais bando sumenkinti vykdytą ekonominių ir socialinių reformų politiką. Oponuojama ne pateikiant rimtus kritinius argumentus ar konstruktyvius, racionalius nei vyriausybės pasiūlymus, bet viską neigiant, operuojant nepagrįstais teisiniais ar net prasimanymais“.

Vyriausybė pastebi, kad nuolat kritikuojantys jos politiką asmenys ar grupės per praėjusius metus nesugebėjo paruošti nei alternatyvios veiksmų programos, nei pateikti esminių pasiūlymų, svarbesnio įstatymo ar nutarimo ekonomikos reformos klausimais.

Be to pastaruoju metu vengiama dalyvauti viešose, taip jų ir televizijos, diskusijose aptariant ekonominės reformos klausimus. Susidaro įspūdis, kad kai kam patogiau spaudoje skelbti monologus, neigti Lietuvoje vykstančias reformas, o ekonominės reformos politikos šalininkus „teisti“ slapta už uždarytų durų, pažymi vyriausybė.

Quayle laiškas ministrui pirmininkui

Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius gavo JAV viceprezidento Dan Quayle laišką. Jame pažymima susitikimo Vilniuje svarba, reikiama įsitikinimas, kad nepaisant gausybės sprendžiamų uždavinių, Lietuvos žmonės lyds sėkmę. Laiško pabaigoje viceprezidentas D. Quayle

pabrėžia, jog Amerika ir ateityje, kaip ir per pastaruosius penkis dešimtmečius, bus su Lietuva.

Lietuva atgaus geodezinę ir kartografinę medžiagą

Taškente įvyko NVS valstybių geodezijos ir kartografijos departamentų vadovų susitikimas. Jame dalyvavo ir mokslo bei mokymo organizacijų vadovai, taip pat NVS ginkluotųjų pajėgų atstovai. Į šį susitikimą buvo pakviestos ir kitų buvusių SSSR respublikų delegacijos. Pasirašytas protokolas, kuriame numatyta, kad iki šių metų pabaigos kiekviena šalis turi perduoti geodezinę ir kartografinę medžiagą, priklausantią kitai valstybei.

Susitikime taip pat svarstytas tarptautinis bendradarbiavimas, pasikeitimo topogeodezinę ir kartografinę medžiagą tvarka, bendros techninės ir normatyvinės bazės funkcionavimo galimybės, nedelimituotų valstybės sienų vaizdavimo kartografinę medžiagoje problemos.

Laukiama Izraelio ministro

Krašto Apsaugos ministerija pranešė, kad gegužės 1 d. į Vilnių su oficialiu vizitu atvyks Izraelio Gynybos ministras Moše Arensas. Krašto apsaugos ministro Audriaus Butkevičiaus kvietimu, Moše Arensas viešės Lietuvoje dvi dienas. Gegužės 1 d. jis susitiks su Ministru pirmininku G. Vagnorium, Užsienio reikalų ministru A. Saudargu, Krašto Apsaugos ministru A. Butkevičium ir jo pavaduotojais, lankysis Lauko kariuomenės brigadoje, padės vainiką Paneriu memorialė. Gegužės 2 d. Moše Arensas praleis Kaune, susitiks su Kauno žydų bendruomene. Gegužės 3 d. Izraelio Gynybos ministras iš Vilniaus išvyks į Kopenhagą.

Lonodono teatralai Lietuvai

Lietuvos menininkų rūmuose prasidėjo bendra respublikos teatralų ir Londono karališkojo tautinio teatro studijos sesija. Didžiosios Britanijos režisieriai, aktoriai, scenografai, pedagogai, menedžeriai savaitę skaitys paskaitas savo kolegoms iš Lietuvos. Į bendrus užsiėmimus angliai pakvietė daugiau, kaip keturias dešimtis Lietuvos aktorius. Svečiai dirbs ir su Konservatorijos aktoriams, režisieriams, scenografams katedros studentais. Grupė žymių Didžiosios Britanijos teatralų į Lietuvą pakvietė Londone dirbanti jauna mūsų režisierė Dalia Ibelhauptaitė.

(A.M.)

– Nuomonių tyrinėjimo biurui skelbia, jog bilijonierius J. Ross Perot laimėtų rinkimus prieš prez. Bushą ir prieš gub. Bill Clintoną, jei šiuo metu rinkimai vyktų Texas valstijoje.

– Michigano valstijos kongr. William S. Broomfield pranešė daugiau nebekandidatuosiantis į JAV Kongresą. Tai jau 50-asis kongresmenas, atsisakęs būti Kongreso nariu.

– Libijos diktatorius Moammar Gadhafi tarėsi su Sirijos oficialiais pareigūnais, ir Sirija pažadėjusi kovoti prieš Jungtinių Tautų embargo dėl lėktuvų skridimo į Libiją.

Afganistano sostinės Kabilo gyventojai užtvindė gatves, kai praėjusį šeštadienį islamiškieji laisvės kovotojai paėmė sostinę ir užėmė Vyriausybės pastatus.

Afganistane vėl naujos kovos

Kovoja patys partizanai

Kabulas. Balandžio 27 d. – Ši sostinė buvo šeštadienį afganų partizanų rankose, kai jie užėmė visą miestą ir okupavo krašto ministerijas ir kitas įstaigas. Sostinė buvo paimta beveik po 14 metų karo prieš Sovietų paskirtą komunistų vyriausybę.

Prezidento rūmai, kariuomenės garnizonai ir ginklavietės, televizijos ir radijo stotys, policijos būstinės buvo greitai laisvės kovotojų užimtos ir beveik nebuvo jokio pasipriešinimo. Tačiau dvi afganų partizanų grupės varžėsi, kurios paimė kokių miesto pastatus ir miesto centrą, bet didesnio susirėmimo tada neįvyko. Tačiau sutemus jau buvo girdėti mieste šaudymai. Paaikšėjo, jog tos dvi didelės kovotojų grupės veda kovą tarp savęs, kuri perims sostinės svarbiausius punktus ir turės daugiau įtakos sudarant vyriausybę. Tai Ahmad Masood vadovaujami kovotojai ir Hezbladslami Hekmatyar partizanai, iki šiol kovoję prieš komunistus atskirose provincijose. Prieš savaitę buvo sudaryta įvairių grupių koalicija, bet jos supratimas afganams dar ne visai suprantamas.

Devynių taryba

Pakistane esančioje partizanų vyriausioje būstinėje, kaip pranešė AP žinių agentūra, devynių afganų taryba išleido komunikatą, kuriuo A. Masood skelbiamas sostinės valdytoju. Tuo baigiama komunistinė okupacija, kuri nepajėgė nugalėti afganų partizanų. Ahmad Masood pasakė užsienio žurnalistams, jog kitos grupės vadas Hekmatyar veiks su komunistais, kad galėtų išlaikyti Kabilą savo rankose. Kabilo vyriausybės pasidavimas įvyko tada, kai kariškiai pradėjo prisijungti prie partizanų.

Šimtai suimtųjų

Sostinėje pasipylė žmonės į gatves, palikdami įstaigas tuščias ir reikšdami savo džiaugsmą. Tačiau jų pasitenkinimą nutraukė, kai pradėjo sproginėti raketos ir kai tų dviejų grupių vyrų pradėjo kovas. Hekmatyar turėjo savo žinioje 50 tankų, kurie važinėjo sostinės centre. Užsienio

žurnalistai sako, jog Kabilo šiuo metu nėra autoriteto, kuriam žmonės galėtų paklusti. Kai prasidėjo susišaudymai, žmonės pradėjo bėgti iš miesto į saugesnes vietas. Nors buvo Pakistane partizanų centre sudaryta laikinasis komitetas valdyti Afganistanui ir paskelbtos paliaubos, bet šiuo metu agentūra patvirtino, kad kova sostinės gatvėse vyksta. Hekmatyars grupės pajėgos puola Masood partizanus. Esama jau žuvusių žmonių. Raudonojo kryžiaus ligoninė pranešė turinti 6 žuvusius ir 60 sužeistų, o Masood grupės vadas pranešė turintis 40 užmuštų karių. Kovos dar nesibaigė, rašo Reuterio žinių agentūra savo pranešimuose. Pirmadienį savo žiniose pakartojė, jog Masood vadovaujama taryba ir taip pat ir visai gynybai. Jo vadovaujamus kovotojus palaikė ir amerikiečiai. Maždaug 70 milijonų dolerių parama kasmet buvo teikiama Afganistano kovotojams, tačiau šiuo metu Amerika neberodanti reikiamos iniciatyvos ir jos įtaka šitame regione nedidelė.

O to paties Reuterio pranešimu, esama duomenų, kad galima tikėtis ir kito asmens vadovavimo minėtai tarybai vietoje Ahmad Masood. Bijoma, kad ir Afganistane neįvyktų kažkas panašaus, kaip ir Jugoslavijoje.

Kovos dar nesibaigė

Diplomatams ir Reuterio žiniui

Lietuva kalbėjo Jungtinių Tautų nusiginklavimo komisijoje

New Yorkas, 1992 balandžio 23 d. (Lietuvos Misija Jungtiniams tautoms). – Lietuvos Misijos patarėjas Algimantas Gureckas balandžio 21 d. kalbėjo trijų Baltijos valstybių vardu Jungtinių Tautų nusiginklavimo komisijos sesijoje.

Baltijos delegaciją vardu jis pareiškė, kad su šaltojo karo pabaiga ir Sovietų Sąjungos subyrėjimu atsivėria naujos galimybės Jungtinėm Tautoms ir aplamai tarptautinei bendruomenei radikaliai sumažinti karinius dalinius ir ginklavimą. Baltijos valstybės pritaria komisijos keturiam siūlymam, sakė Gureckas, įskaitant tarptautinės prekybos ginklais registraciją su viltim, kad eventualiai ir registracijos sąrašą bus įtraukti ir esami daliniai bei ginklai nurodant jų dislokavimo vietas.

Dėl branduolinio nusiginklavimo, Gureckas pranešė, jog Baltijos taryba kovo 16 d. pareiškė, kad reiktų pašalinti branduolinius ginklus iš Baltijos jūros srities ir paskelbti šią

sritį nebranduoline zona. Tai būtų laipsniškas priėjimas prie Baltijos jūros srities demilitarizacijos.

Baltijos valstybės taip pat remia idėją naudoti karinius išteklius pritaikyti civiliniam naudojimui.

Prieš svarstant bet kokį realų nusiginklavimo procesą, iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos būtina išvesti buvusios Sovietų Sąjungos dalinius, pareiškė Baltijos valstybės. „Jų tolesnis dislokavimas mūsų kraštuose be mūsų pritarimo pažeidžia mūsų suverenumą ir sudaro pavojų viso regiono stabilumui ir saugumui“, baigė Gureckas Baltijos valstybių vardu.

Estijos vyriausybė paskelbė, jog pradės tikrinti savo sienų perėjimo punktus, uostus ir lėktuvų aerouostus, nes ne tik neišvyksta buvusi sovietų kariuomenė, o atvyksta nauji kareiviai arba iš įšvykstančių vietų atvyksta nauji rusų daliniai.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

TRUMPAI IŠ VISUR

– Michailas Gorbačiovas, buvęs Sovietų prezidentas, pasakė, jog jis lyds ryšium su masinėmis žudynėmis Lietuvoje, kurios padėjo žūti Sovietų Sąjungai ir pasitraukti jam pačiam, rašo „Christian Science Monitor“ dienraštis. Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis pareiškė, jog tai, kad Gorbačiovas kooperuos, rišasi su jo laišku Rusijos prezidentui Borisui Jelcinui.

– Washingtono valdžios pareigūnai mano, jog nenaudotos Stinger raketos, kurias Amerika buvo davusi afganų partizanams, gali patekti į Iraną arba net ir į teroristų rankas.

– Irakas gautą paramą maistu iš Amerikos prieš porą metų parduodavęs už ginklus Sovietų blokui, Jordanui ir Turkijai, praneša amerikiečių pareigūnai, kurie dabar turi tikrus įrodymus.

– St. Petersburgo miesto meras Anatolijus A. Sobčiakas, kuris labai stipriai pasisakė už Jelcino reformas, šiuo metu susilaikęs nuo jų visapusiško remimo, ir užimęs labiau vidurio kelią ir neberemias 100% prezidento Jelcino politikos.

– Washingtono finansų ministrai iš septynių didžiųjų industriųjų valstybių buvo pirmiau susitikę aptarti bilijoninę paramą Rusijai dar prieš ją priimančią Tarptautinį pinigų fondą.

– Buchareste, kaip teigia Reuteris, praėjusį sekmadienį daugiau kaip 100,000 žmonių buvo susirinkę pasveikinti buvusį Rumunijos karalių Mykolą, kuris po 45 metų egzile sugrįžo švęsti ortodoksų velykinę šventę. Žmonės skandavo: „Tegyvuoją karalius!“ ir „Pasiliki, nepaliki mūsų!“

– Rusija ir daugelis buvusių sovietinių respublikų buvo sveikinamos už nutarimą išvesti laisvo verslo ekonomiją, į savo respublikas, kai Tarptautinis Pinigų fondas ir Pasaulio bankas priėmė jas savo narėmis.

– Washingtono vykstančiuose pasitarimuose Vidurio Rytų taikos klausimais dalyvauja penkios delegacijos – Izraelio, Sirijos, Jordano, Libano ir palestiniečių. Sirija ta praga atšaukė keliamo suvaržymus maždaug 4,500 žydų, kurie ten gyvena.

– Vokietijos Užsienio reikalų ministras Hans-Dietrich Genscher, kuris buvo vienas pagrindinių asmenų sujungiant abi Vokietijas, po 18 metų valstybininko tarnybos užsienio politikoje, pasitraukė iš savo posto.

– Serbijos ir Montenegro respublikos nutarė sudaryti naują Jugoslavijos sąjungą, kas dar liko iš buvusių šešių respublikų.

KALENDORIUS

Balandžio 29 d.: Augustinas, Indrė, Ginvilė, Kotryna Sienietė, Tarmantas, Vaitenis.

Balandžio 30 d.: Marijonas, Pijus V, Venta, Virbutas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:52, leidžiasi 7:45. Temperatūra dieną 62 l., naktį 43 l.

SKAUTYBĖS KALBOS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ, KŪ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

RUOŠKIMĖS VASAROS STOVYKLAI

SUSITIKIME STELMUŽEJE

Sveikinu visus per pavasario vėją, nešantį jums žinią apie skautų ir skaučių įdomiausių metų įvykių – vasaros stovyklą, š.m. liepos 11-25 dienomis vyksiančią Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan valstijoje. Stovyklos vardas „Stelmužė“. Man tenka garbė vadovauti šiai stovyklai, kartu su puikiais patyrusių vadovų ir vadovų štabu. Vadovai, es planuoja, kad stovykla visiems – nuo jauniausių iki vyriausių būtų įdomi, smagi ir naudinga. Kiekvienas stovyklautojas, ja prašomas atsivežti seserišką, brolišką nusiteikimą ir skautišką pareiškumą bei drausmingumą. Bendromis pastangomis sukursime ilgai prisimintą stovyklą.

Skautų ir skaučių tėvams jau pasiūsta informacija apie stovyklą ir visi privalomi užpildyti lapai. Jei turėtumėt klausimų stovyklos reikalu, prašoma nedelsiant skambinti tel. 708-301-0072 arba rašyti: Vytenis Kirvelaitis, 13920 S. Trails End Dr., Lockport, IL 60441. Darbo metu galite skambinti tel. 312-326-7630.

Iki pasimatymo registracijos metu!

Budėkime, s.v.ps. fil. Vytenis Kirvelaitis „Stelmužės“ stovyklos viršininkas

KODĖL „STELMUŽĖ“?

Netoli Zarasų, Latvijos pasienyje auga garsusis Stelmužės ąžuolas. Šis istorinis gamtos paminklas yra arti pusanatro tūkstantčio metų. Spėjama, kad senovėje šio ąžuolo pavėsyje degė šventoji ugnis, pro ji amžių slinktyje slinko kalavijuočių pulkai, praėjo pasauliniai karai...

Stelmužės vardas skautų stovyklai labai reikšmingas, nes

tuo pabrėžiama gamta, o šeštasis skautų įstatas sako: „Skautas, es yra gamtos draugas, es“. Tai svarbus punktas skautamokslėje. Eidami Rako gamtos taku, galime rasti ąžuolus.

Antra – Stelmužės ąžuolas yra istorinis paminklas. Tai vienas seniausių Europos ąžuolų. Mūsų protėviai gerbė šiuos stiprius mišinius.

Pati svarbiausia Stelmužės reikšmė – simboliška. ąžuolo šaknys gilios ir stiprios – ąžuolo niekas nepajęgtų išrauti. Lietuvių tauta labai stipri, net tamsiausiose istorijos valandose mes nenulinkome stiprioms pikto jėgoms. Pagrindinio ąžuolo gilės atsirado visame pasaulyje. Tos gilės pradėjo leisti savo šaknis vis gilyn ir gilyn – užaugo puikūs ąžuolai.

STOVYKLOS INFORMACIJA

Chicago tuntų vasaros stovykla vyks Rako stovyklavietėje š.m. liepos 11-25 d.

Registracija

Lemonto centre š.m. gegužės 9 d. nuo 1:00 v. p.p. iki 3:00 v.p.p.

Jaunimo centre š.m. gegužės 16 d. nuo 12:00 iki 3:30 val. p.p.

Ten bus galima įsigyti stovyklos ženklą ir marškinius. Stovyklautojams, kurie registruosis vėliau, bus pridėtas papildomas \$25.00 mokesčiai. Jiems nebus garantuojama vieta autobuse.

Stovyklos ir autobuso mokesčiai

Mokestis: vienai savaitei

Vienas vaikas – \$135.00

Du vaikai – \$240.00

Trys vaikai – \$340.00

Keturi vaikai – \$420.00

Mokestis: dviem savaitėms

Vienas vaikas – \$235.00

Po vyresniųjų skaučių įžodžio Pietų krašto stovykloje, Lietuvoje. Dešinėje Lietuvos Vyriausios skautininkė vs Alina Dvorenkienė.

Du vaikai – \$405.00
Trys vaikai – \$455.00
Keturi vaikai – \$505.00
Autobuso mokesčiai \$50.00 ar vieną ar j abu galus. Mokesčiai pilnai sumokami registracijos metu.

Bagazo suvežimas

Bagazas suvežamas į Jaunimo centrą š.m. ketvirtadienį, liepos 9 d., nuo 7:00 v.v. iki 9:00 v.v. Leidžiama pasiimti po du lagaminus, kartu su miegmaišiu ir lovute. Stovyklautojų bagažas sužymimas spalvomis: „Aušros Vartų“ – geltona. „Nerijos“ – mėlyna. „Kernavės“ – žalia. „Lituanica“ – raudona.

CHICAGOS TUNTŲ SAVAITGALIO IŠKYLA

Chicago „Aušros Vartų“ skaučių tunto, „Kernavės“ skaučių tunto, „Lituanicos“ skaučių tunto ir „Nerijos“ jūrų skaučių tunto bendra savaitgalio iškyla gegužės 29-31 dienomis vyks Lietuvių centre, Lemonte.

Iškyloje dalyvauja visi jaunesnieji skautai, es, skautai, es ir jūrų jaunieji, es, prityre skautai, es ir jūrų skautai, es.

Iškyla prasidės penktadienį, gegužės 29 d., 7 v.v., o baigsis sekmadienį, gegužės 31 d., 12:30 val. p.p. Skautai, es, prityre

skautai, es, jūrų jaunieji, es ir jūrų skautai, es palapinėse nakvos 2 naktis. Jaunesnieji skautai, es, bebrai ir ūdyrės palapinėse nakvos vieną naktį. Mokestis jaunesniems skautams, es – 15 dol. asmeniui. Visiems kitiems – 20 dol. asmeniui. Mokestis ir registracijos lapai (užpildyti) turi būti nedelsiant įteikti vieneto vadovui, ei. Čekius rašyti: „Lithuanian Scouts Association“. Daugiau informacijų bus suteikta po dalyvių registracijos.

Sesų įžodis Rako stovyklavietėje.

Vykimas į stovyklą

Autobusas į Rako stovyklą išvyks šeštadienį, liepos 11 d., nuo Jaunimo centro. Renkamės 7:30 v.r. Autobusas išvažiuoja 8:00 v.r. punktualiai. Pasiūlavusių nebus laukiama. Autobusas grįš šeštadienį, liepos 25 d., į Jaunimo centrą maždaug 4:00 v.p.p. Kelionėje dėvima darbo uniforma. Pasiimamas sumuštinis ir gėrimas. Bus sustojama gamtoje pavalgyti. Tik kuprinė bus priimama į autobuso vidų. Sergančių vaikų nepriimsime į stovyklą.

Stovyklos lankymas

Visi tėveliai kviečiami apsilankyti stovykloje vidurinio savaitgalio metu. Lankantieji stovyklą tėvai ir svečiai prašomi susirasti nakvynės moteliuose. Stovykloje nėra galimybės nakvoti. Prašome nevežti stovyklautojams nei maisto, nei gėrimų. Valdžios įstatymai draudžia stovykloje laikyti ar naudoti alkoholinius gėrimus, narkotikus ar atsivežti šunis.

Klausimais prašome kreiptis į tuntininkus:

„Aušros Vartų“ t-tas – ps. Renata Borucki, tel. (708) 260-1705.

„Kernavės“ t-tas – S. Ramutė Kemežaitė, (312) 778-2679

„Nerijos“ t-tas – j.s. Vija Paulienė, (708) 594-5527

„Lituanicos“ t-tas – s. Robertas Vitas, (312) 476-1739.

1992 M. VASAROS STOVYKLOS

Liepos 6 - 11 d. – Jūrų skautų, čių buriavimo stovykla Ludington, Michigan, netoli Rako stovyklavietės.

Liepos 11 - 25 d. – Vidurio rajono stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan.

Liepos 24 - rugpjūčio 1 d. – Europos rajono stovykla „Sodyboje“, Anglijoje.

Liepos 25 - rugpjūčio 8 d. – Ramiojo vandenyno stovykla „Rambyn“ stovyklavietėje netoli Big Bear Lake, Californijoje.

Rugpjūčio 1 - 25 d. – Kanados rajono stovykla „Romuvos“, netoli Toronto, Canadoje.

Europos rajono stovykloje, Anglijoje, po įžodžio naująsias skaites sveikina kaklaraiščius joms užrišusi vadovė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuñiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejės.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

SUVAŽIAVIMAI

Gegužės 23-25 d. Skautininkų, ių ir židniečių suvažiavimas Dainavoje. Ruošia LSB ir LSS skautininkų skyrių vedėjai ir židniečių skyr. vedėja.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – širdies, plaučių, kraujospaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog į Medicare Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477; Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7-11 v., antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago (1-312) 778-6969 arba (1-312) 469-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISELIUS DR. EUGENE MCENERY DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
185 N. Michigan Ave., Suite 324 R
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McElgott ir Dr. Adams
VIDAUŠ IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-340-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-657-8383

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 747-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 585-0348; Rez. (1-312) 778-8533

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2680.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-627-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166

Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; Šeštadieniais pagal susitarimą

„Lituanicos“ tunto skautai vyčiai stato savo suprojektuotą paminklą Rako stovyklavietėje.

NE PRIVILEGIJA, BET TEISĖ

Amerikos politinis spektaklis, čia vadinamas priešrinkiminiu laikotarpiu, linksmina mus ir vėl. Gal seniau, kai krašte nebuvo tiek iš viso pasaulio naujai okupuojamų kraštų į čia pribegusių įvairiausių, dalykai būtų riedėję senu vaga. Bet dabar, kai piliečiai, pergyvenę imperialistinių sapnų apėstus valdovus, išnešė kailį ir įsikūrė demokratijos sostinėje, gyventi ramiai ir neabejoti ateitimi pasidarė nebeįmanoma. Pasikeitė ir spauda, laikraščiai pilni smulkių žinių iš viso pasaulio, dažniausiai prieš straipsnio pridedant ir to krašto žemėlapiu ištraukę, kad publikai būtų kiek lengviau susiorientuoti, kur tie kraštai yra.

Šia prasme čia valdžiai pasidarė daug sunkiau įtikinėti savo publika, kad nėra pamiršti ir šio krašto reikalai. Prezidentui Bushui jau reikia žymiai daugiau stengtis įrodinėjant, kad ne Izraelis, Jelcinas, Peru ir Pietų Afrika yra svarbesnės interesų sritys, negu ekonomija namie.

Bet politikas nebūtų politikas, jei nemokėtų išversti kailio. Tik pasekime atsakymus į spaudos žmonių užklausimus. Kurie gi yra dabar mūsų draugai, arabai ar izraeliečiai? Kokie yra santykiai su Kinija? Ar mes su serbais, ar su kroatais? Ir kaip čia dabar su pinigais, kurių trūksta namie, bet kurie mėtomai ir visas puses kažkokioms negirdėtoms tautos? Kodėl nesirūpinatė mūsų bedarbiais? Ir ar jūs esate už ar prieš abortus?

Taip, čia jau buvo paliestas rimtas klausimas, nes jis daugiausia lietuviams vadinamas bėmimo motinas miesto vargumėnėje, kurios puikiai jautėsi, gaudamos valdžios paramą už 4-5 tėvo nepažinusių vaikų, kurio dažnai nežinojo ir pati motina. Vienoje valstijoje vietos valdžia neseniai nutarė, kad bus šelpiamas tik pirmas toks kūdikis, sukeliant moterų tarpe susirūpinimą, kad gal teks truputį pagalvoti ir apie savo elgesį. Balsų skaičiavimo specialistai jau bando įrodyti prezidentui, kad jo populiarumas gerokai pašlijęs ir reikia greitai keisti pokalbį toną. Turint gervę kalbų rašytojus, o tokiu kadaise buvo žurnalistas Pat Buchanan, dabar bandęs pats tapti prezidentu, Bushui neturėtų būti sunku pakeisti savo kalbų temas.

Kita sunkiai sprendžiama problema yra milžiniškas imigrantų padidėjimas iš ekonominiai silpnai stovinčių kraštų. Pradžioje valdžios nekreipė daug dėmesio ir vis didėjančią mišrainę Europos ir Jungtinių Valstijų žemėse, bet dabar Prancūzija tapo pirmoji, kuri pakėlė balsą prieš taip gausiai plūstančius svetimtaučius, ir įvedė naujus griežtus įstatymus, nedviprasmiškai nurodant tautos nenorą keisti

savo senos kultūros veidą. Vokiečiai, po savo Rytų ir Vakarų dalių susijungimo, iš pradžių buvo labai draugiškai nusiteikę imigrantų atžvilgiu, bet dabar ir ten atsirado tautinis judėjimas, Vakaruose vadinamas net neonacizmu. Tyliai dejuojama ir Lietuvoje, nors praktiškos išeities dar vis nerandama. Net rusų kariai atsaisko važiuoti namo, bando rasti žmoną vietinių tarpe ir įsikurti čia pat. O ką jau bekalbėti apie Latviją, kur pusė piliečių jau yra kitos tautybės, ir valdžiai išlaikyti pusiausvyrą bus tikrai sunki užduotis. Paskutiniai pasaulio įvykiai visur sujūdino tautos, pajutusias pavojų savo identitetui ir ieškančias būdų nuo to apsiginti. Bet kas seniau buvo tik geresnio uždario reikalas, dabar tapo bėgimu nuo visagalios pasijutusios monarchijos, ne tik apunkinant svetingas, bėglius priimančias valstybes, bet drauge atnešant ir naujas problemas jų žemėse.

Lietuva turi nuolat iškilančius neramumus Vilnijos srityse, nuolat reikalaujančios specialią privilegijų. Mūsų žemėlapiu nuolat keičiasi, besikeičiant okupacijoms. Augo naujos kartos, sąmoningos ir patriotiškos auklėjamos, bet ant jų pastangų vis naujai buvo užmetami svetimųjų tinklai ir užčiaupiamos jų lūpos. Štai dabar pasaulis nereguoja į mūsų skundus dėl sovietų karių užsilikimo nepriklausomybę atgavusios ir visų pripažintų valstybės žemėse, nes valdyti jų daug lengviau vienišas žemę. Tokios vilties nei Rusija, nei Amerika nėra atsižadėjusi, jų veiksmams rodo ir kitą jų vadų veidą. Trupa Jugoslavija, Turkija, Afrika, žmonės prarado kantiybę ir nori, kad ir jie būtų laikomi laisvais žmonėmis. To nenori tik didieji vadai.

***

Tai vis mintys apie mūsų šimtmetį taip greit besikeičiantį pasaulį. Bet yra pasikeitimų ir mažų žmoniukų pasaulyje. Apie vieną tokį atvejį skaitome vietos spaudoje:

„Jie dabar ten, Olimpinuose žaidimuose, gal tik veidai minioje. Mergina slyvų spalvos rube, jos vardas Margarita Drobazko. Vyrukas žalia žirnio spalvos aprangoje. Jo vardas yra Povilas Vanagas. Jis yra lietuvis, ji yra iš Maskvos. Jis ją sutiko sporto klube, ji yra dvidešimties metų amžiaus, jis dvidešimt vienerių. Už savo buvimą čia patys apsimokėjo ir jie sako, kad niekas negalės jų sulaukyti nuo pasirodymo Olimpinose meniško ledo čiuožimo-šokių varžybose.

— Mes neturėjome ginklų, — sako Povilas. — Bet mes turėjome liežuvį visiems pasakyti, kad mes norime būti laisvi!“

RRV

GERVĖS

Tikras gervių gardumynas — pelės, kurias jos puikiai moka gaudyti. Sunku net suprasti, kokių būdu jos pamato tuos žvėriukus tankiose žolėse, o tai man teko net syk matyti, nes mūsų gervytė, kaip ir šuo, eidavo pasivaikščioti su manimi ir mano žmona, ir per tuos pasivaikščiojimus neretai, staiga puolusi į šalį, atsinešdavo snape pelę. Kai mūsų kaimynas šienaudavo pievą, gervė būdavo nuolat prie jo ir gaudydavo pe-

les, bėgusias nuo dalgio. Tikrai tokiu atveju žmogus nebūtų besikeičiantį pasaulį. Pagavusi pelę, gervė purtydavo ją savo snape, daužydavo į žemę ir pagaliau prarydavo, bet, jei arti būdavo vandens, pirma nunešdavo žvėriuką paskalauti ir tik paskui prarydavo. Panašiai ji elgdavosi su visais didesniais karneliais, duona, mėsos gabalais ir kt., turbūt todėl, kad šlapia daikta lengviau praryti. T. Ivanauskas (iš „Lietuvos paukščiai“)

DIEVO IR TAUTOS TARNYBOJE

Vyskupo Vincento Brizgio mirties proga

Skaudi žinia nuskambėjo balandžio 23 d. — mirė a.a. vyskupas Vincentas Brizgys, vyriausias lietuvių sielovados vadovas, kadaise aplankęs laisvojo pasaulio lietuvius. Gyvenimą garbingasis Velionis pradėjo kaip ir visi žmonės, bet palieči išsamiau tą gyvenimą, darbą, pasiaukojimą Dievui ir žmonėms tai yra lyg su mažu šaukšteliu išsemti jūrą. O tas gyvenimas per 88 metus bėgo su įvairiais įvykiais, netikrumais, pavojais ir didelėmis aukomis.

Velionis buvo ne eilinis kunigas, kuris dirba tik savo aplinkoje, bet vyskupas, kuris turėjo galvoti apie visus lietuvius Tėvynėje ir svetur, turėjo gauti gerai gyvenančius ir varginguosius, nes svetimi kraštai daugeliui nebuvo svetingi. Vysk. V. Brizgys nesigailėjo savo jėgų lankydamas pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvius ir visuomet tardamas jiems paguodžiančius ir skatinančius žodžius.

Garbingasis Velionis kilęs iš gausios devynių vaikų šeimos kaip vyriausias sūnus. Jis siekė žinių, mokslu. Nesiekdamas paaugstinimo buvo nominuotas Kauno arkivyskupo Juozapo Skvirceko vyskupu pagalbininku.

Buvo gimęs 1903 m. lapkričio 10 d. Plynių km., Daukšų par., Liudvinavo valsč., Marijampolės apskr. Jo mokslas prasidėjo Daukšiuose, tęsėsi Rygiškių Jono gimnazijoje Marijampolėje ir nuo 1921 m. Kunigų seminarijoje, kuri iš Seinų buvo perkelta į Vilkaviškį, nors tada jis 1927 m. baigė ją Gižuose. Tais pačiais metais birželio 5 d. buvo išventintas kunigu. Po primicijų Daukšiuose trejus metus vikaravo Kalvarijos parapijoje, išvystydamas sielovadą didelį uolumą ir naudodamas naujus darbo būdus.

Kun. V. Brizgys nepasitenkino tik seminarija — jis norėjo gilintis toliau. 1930 m. jis išvyko į Romos Gregoriano universitetą ir ten studijavo filosofiją, kurią baigė daktaro laipsniu. Kad būtų naudingesnis Lietuvai ir savo vuskupijai, jis dar studijavo bažnytinę teisę ir 1935 m. gavo kanonų teisės daktaro laipsnį. Iš filosofijos parašė disertaciją „Spinoza Dievo buvimą čia patys apsimokėjo ir jie sako, kad niekas negalės jų sulaukyti nuo pasirodymo Olimpinose meniško ledo čiuožimo-šokių varžybose.“

Tuo pačiu metu klausė socialinių mokslų paskaitų, vyko į Prancūziją ir ten gerai susipažino su katalikišku jaunimo Žosistų judėjimu ir so-

PRANAS GARŠVA

cialiniais laimėjimais. Po tokių studijų, pasirodęs darbu ir pilnas energijos, nors sviekata tuo metu buvo kiek sušlubavusi, jis buvo pakviestas profesorium Vilkaviškio Kunigų seminarijoje. Dalyvavo taip pat Katalikų akcijos valdyboje ir kurijos tribunole, kol 1940 m. balandžio 2 d. buvo nominuotas Kauno vyskupu.

Vyskupo Vincento Brizgio konsekracija buvo Kaune gegužės 19 d., dalyvaujant daugeliui dvasiškių, pasauliečių, valdžios žmonių ir giminių. Nuo čia ir prasidėjo sunkus vyskupiškas gyvenimas, nes tuo metu reikėjo kentėti Sovietų Sąjungos ir vokiečių nacių okupaciją. Jas yra puikiai aprašęs savo darbe „Katalikų Bažnyčia Lietuvoje 1940-44 metais“.

Jam reikėjo lankyti Kauno arkivyskupijos parapijas ir nuo 1941 iki 1944 m. būti Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto dekanu ir profesoriu. Laisvu laiku parašė ir išspausdino „Civilinės metrikacijos klausimu“, „Vadinamosios civilinės jungtuosios proto, teisės ir istorijos šviesoje“. Išvertė L. Fanfani „Vienuolių luomo katekizma“ ir kt., bendradarbiavo nuo 1922 m. katalikų spaudoje, kaip Pavasary, Tėvynės Sarge, Tiesos Kelyje, Žvaigždėje, Ryte, XX Amžiuje ir kt.

Sielovados darbus sutrukdė, kai reikėjo trauktis nuo antros bolševikų okupacijos. Bet vysk. V. Brizgys nesėdėjo tik Regensburge, Vokietijoje. Jis lankė lietuvius, juos guodė, žadėjo jiems geresnę ateitį, nors ir pats nežinojo tikrosios ateities ir tikrojo gyvenimo.

Gyvendamas Vokietijoje po antrojo karo, vysk. V. Brizgys lankė visas lietuvių kolonijas — stovyklas, padėdamas žmonėms ir teikdamas Sutvirtinimo sakramentą. Tuo metu jis išvertė ir spaudai paruošė „Popiežių Enciklikas“, kurios apėmė daugiausia socialinius klausimus.

Atsidarius Romoje Šv. Kazimiero kolegijai, vysk. V. Brizgys ir vysk. V. Padolskis išvyko į Romą, bet ten nepasiliko gyven- ti. 1951 m. jis persikėlė į Chicago Šv. Kazimiero seserų vedamą Šv. Kryžiaus ligoninę, iš kurios galėjo aptarnauti ne tik pačią ligoninę, vienuolyną, padėti lietuviškose ir amerikietiškos parapijose Sutvirtinimo sakramentu, bet taip pat dirbti ir plačius darbus tarp laisvojo pasaulio lietuvių. Nors jis buvo susipažino su katalikišku jaunimo Žosistų judėjimu ir so-

okupacinių pajėgų negalėjo. Galėjo tik padėti lietuviams visuose kontinentuose ir daugelyje valstybių. Jo apaštalavimas yra palikęs tokias žymes, kurių niekas negalės ištrinti, nes tai istoriniai įvykiai, buvę daugelyje kraštų.

Gyvendamas Chicagoje, a.a. garbingasis Velionis lankėsi įvairiuose kraštuose, vadovavo delegacijoms Eucharistiniuose kongresuose, statė lietuviškas koplyčias Washingtone, D.C., ir Romos Šv. Petro bazilikoje. Jos primena Lietuvą ir lietuvius tuose miestuose besilalankantiems ir norintiems susipažinti su istorinėmis meno apraiškėmis, tarp kurių yra ir vysk. Brizgio iniciatyva lietuviškas menas — koplyčios.

Kas penkeri metai vyksta Eucharistiniai kongresai viename ar kitame krašte. Vysk. Brizgys nuo 1952 m. vadovavo lietuvių delegacijoms Madride, Rio de Janeiro, Miunchene, Bombay Indijoje, Australijoje, Philadelphijoje.

Visur jis pats ir jo vadovaujama delegacija reikšėsi, kaip lietuvių tautos atstovai, norį pagarbinti Jėzų Eucharistijoje. Nors tos kelionės buvo varginančios, bet Velionis to nepasidė, kad tik galėtų aptarnauti ir pagosti lietuvius ir atstovauti Lietuvai.

Nėra lietuviškos parapijos ir lietuvių būrio J.A. Valstybės ir Kanadoje, kur nesilankė net po kelis kartus vysk. Brizgys. Jis nešė ne tik paguodą, žmonėms iškilmių didybę, bet ir teikdamas Sutvirtinimo sakramentus ar praveddamas specialias pamaldas. Jis lankė ir Europos lietuvius, kol 1965 m. jo prašymu Europai buvo paskirtas vyskupas Pranas Brizgys, vėliau vysk. Antanas Deksnys.

Vyskupas Brizgys nuolat lankė ir kituose kontinentuose gyvenančius lietuvius — tris kartus buvo tolimoje Australijoje ir Naujoje Zelandijoje, net aštuonis kartus Pietų Amerikos valstybėse, kur gyvena nuo seno ir po dabartinio karo būriai lietuvių ir jų vaikų, tuose kraštuose užaugusių. Jo pėdsakas galima lengvai rasti Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje, Kolumbijoje, Venecueloje. Visur yra lietuvių ir visur buvo reikalinga sielovada ir žmogiškas suraminimas, kurio vysk. V. Brizgys niekada nestokojo.

Vysk. V. Brizgio gyvenime vyko ir Vatikano II Bažnyčios susirinkimas. Prieš tai buvo svarstomi pasiūlymai, administraciniai, sielovadiniai, Bažnyčios aptarties reikalai. Vėliau vyko svarstymai, ku-

A.A. vyskupas Vincentas Brizgys
1903.XI.10—1992.IV.23

riuose turėjo dalyvauti viso pasaulio vyskupai. Pop. Jono XXIII buvo pakviestas ir vysk. Brizgys, kuris susirinkime buvo iki jo pabaigos, nes tik pabaigoje jau įsijungė ir vysk. P. Brazys. Apie šio susirinkimo nutarimus ir lietuvių įtaką parašė vysk. Brizgys knyga: „Vatikano II susirinkimo mintys ir lietuvių susirinkime“.

Šv. Kazimiero 500 metų sukakčiai buvo uoliai ruošiamasi visame pasaulyje, kur tik buvo lietuvių. Iškilmės vyko Romoje 1984 metais. Net iš Lietuvos, dar okupuotos, buvo plati delegacija su vyskupais, kunigais ir pasauliečiais. Didžiausią delegaciją, kuriai vadovavo vysk. V. Brizgys, buvo iš J.A. Valstybių ir iš Kanados. Ten jis kartu su visais lietuvišiais buvo dėmesio centre, nes šv. Kazimieras yra šventasis jaunikaitis, garbinamas Lietuvoje ir visur, kur yra lietuvių.

I a.a. vysk. Vincento Brizgio uoliai tarnybą Dievui ir savo Tėvynei buvo atkreiptos Šv. Tėvo Pauliaus VI akys. Ir jis suteikė jo vyskupavimo 25-rių metų sukaktyje — 1965 m. Solio Pontificio Adstans garbės titulą. Kukliai atšventė kunigystės 50 metų jubiliejų 1977 m. Iškilmingai šventė, Chicago arkivyskupu kardinolui Joseph L. Bernardin pageidaujant, vyskupystės 50 metų jubiliejų, nes tokių sukakčių mažai pasitaiko. Šiemet birželio 5 d. būtų atšven-

tes kunigystės 65 metų sukaktį, bet Aukščiausias anksčiau pasi- šaukė į savo prieglobstį.

Garbingasis Velionis niekada nepaleido plunksnos iš rankų, bendradarbiaudamas lietuvių katalikų spaudoje, kaip Drauge, Darbininke, Aiduose, Ateityje, Kanados Teišvės Žiburiuose, Šv. Kazimiero Akademijos Aide, Varpelyje ir kt. Velionis yra parašęs ir išleides daugelį knygų, tarp kurių paminėtoms ir nepaminėtoms „Marija danguje ir žemėje“, „Negesinkime aukurų“, „Trisdešimt meilės žodžių“, „Neišskiriami trys nežinomieji (žmogus, pasaulis ir Dievas)“, „Žmogus realiam gyvenime“ ir kt. Prieš pradėdamas palaiminimo bylą Motinos Marijos, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos steigėjos, vysk. Brizgys yra parašęs išsamią, labai gerą knygą „Kazimiera Kaupaitė — Motina Marija“ 1981 m. Taip pat puikiai parašyti jo atsiminimų (ne spausdintų) daugiau kaip 500 mašinėle rašytų puslapių. Juos turi jauniausias vyskupo brolis Petras ir kiti patikimi asmenys. (Reikia manyti, kad jie bus greitai išspausdinti). Be to, angliškai jis išleido „Religious Condition in Lithuania under Soviet Russian Occupation“.

Velionio vyskupo Vincento Brizgio gailisi ne tik Šv. Kazimiero seserų vienuoliai, kuriai jis atidavė didelę savo (Nukelta į 4 psl)

SVEČIUOSE PAS LIETUVOS STOMATOLOGUS

JUOZAS KONČIUS

6

Atlikę savo tiesioginius įsipareigojimus, kokius buvome pramatę su stomatologais Lietuvoje, mudu su daktaru Leonidu likome dar keletai dienų paviešėti bei pasimatyti su giminėmis, o daktarą Gordon Klockow išleisdome atgal į Ameriką, kur jo laukė profesiniai įsipareigojimai. Į Kauną su daktaru Ragu grįšime trumpam pasitarti ir atsiveikinti su stomatologais, su kuriais bendraujant keletą dienų užsimezgė gan nuosirdi draugystė.

Pirmiausia seserėno, savo bendravardžio, Juozo globoje pasukau pas gimines Rytų Lietuvoje, į Uteną. Oras šiuo laiku Lietuvoje nebuvo labai palankus keliaivimui. Daugmaž toks, kokį palikome išvykdami iš Chicago: dangus rūkšnas, drėgnas, protarpiais vilni- ja įkryus lietus, slidoka. Porą dienų gerokai pašalo ir paėnigo. Temperatūra Utenoje sukosi apie -18 Cel- siusaus nakties metu, o dieną tarp -8 ir -10. Kaip ir pas mūsų, sulėtėjo mašinų važiavimas, o kadangi ten druskos ant grindinio nepila, pabarsto tik šiek tiek smėlio, tai daug kur ratai sukosi vietoje, cypė padangos ir mašinos slidinėjo šonais. Tačiau reikia pripažinti, kad vietiniai vairuotojai prie tokio važiavimo yra ipratę ir kažkaip tas mašinas išmanveruoja ir iš kebliausios padėties be didesnių susidūrimų. Sekmadienio rytas. Prasisklaido ūkanos. Medžius ir

krūmus padengia šarma. Nors ir balzganas dangus, bet užtektinai spindulių aplieja medžių šakas ir krūmus vaiskiai balta, žėruojančia spalva. Nepamiršamas vaizdas, toks pat, kokį matydavau Lietuvoje prieš daugelį metų. Negaliu atsigrąžėti šiuo nepaprastai gražiu vaizdu. Gimines juokias ir negali suprasti, kas čia nepaprastu — saule nušviesti apšarmoję medžiai, pas juos, sako, dažnai taip būna.

Girgžda po kojų sniegas, skruostus gnaibo šaltis. Iki sumos dar keiliolika minučių. Vaikštome su Juozu po šventorių. Norisi ir nuotrauką vieną kita padaryti, ypač, kad medžiai šį rytą tokie šarmoti ir toks gražus vaizdas. Šventoriuje stovi Kryžius, statytas dar neseniai. Pastatytas jis prisiminti tuos kurie, kaip ir mes dabar, kadaise mindžiojo šventadieniais šį šventorių, bet jie nebemindžioja jo daugiau: vieni žuvo išėję ginti tėvynės, kitų kaulus paslėpė Sibiro tundros. Šventoriaus sienoje įmūrytos lentos su jų pavardėmis, o taip pat, kada kur gimė, žuvo ar mirė. Pažiūri ir datas ir bandai skaičiuoti, kokį amžių jiems likimas skyrė ir matai, kiek nedaug metų daugelio pragyventa.

Bažnyčia pilnutėlė, užgroja vargonų muzika, gieda moterų choras. Kone taip pat, kaip pas mus Lemonte, tik giesmės lyg negirdėtos. Pasigėdinti ir visos bažnyčios giedojimo. Tik kažin ar įsijungtų į giesmę šie darbu ir nepritekliai išvarginti veidai. Rimti, susikaupę, seka jie mišnių eigą. Vienas kitas skaito maldaknygę. Vienai kitai kruta lūpos ir tarp pirštų slysta rožinio karoliukai. Ir prie komunikijos stalo nepajuda visa bažnyčia, kaip pas mus. „Galėtų daugiau eiti“, vėliau paaiškina nekantraudama man sesuo. „Per mėnesį sykį priėjus išpažinties dabar jau galima kas

sekmadienį eiti prie komunikijos. Tik, kad tie mūsų žmonės tokie nerangūs. Priena, va, Velykinės, gal dar per kokias didesnes šventes, jau jiems ir gana. Pats matei, kiek nedaug prie klausyklos žmonių per sumą“. Nieko neatsakau aš jai.

Paviesėję porą dienų Utenoje, dar su tamsa leidžiamės į kelionę, į kitą Lietuvos kraštą — Klaipėdą. Ten pas sūnų gyvena kita mano sesutė. Namuose rasime ją su marčia Angele ir penkerių metųukų Vladuką. Tėvelio nėra namie. Retai Vladukas jį mato, nes tėvelis žvejų laivu leidžiasi į didžiuosius vandenius. Kai kada atplaukia netoli Amerikos krantų. Tad šį sykį išplaukę spalio mėnesį į Klaipėdą tesugrįš tik apie vasario vidurį.

Į Klaipėdą keliaujam pro Kupiškį, Panevėžį, link Šiaulių. Šiauliuose paimsime Juozo pusbrolių Alfą, dirbantį didžiausiam Lietuvos televizijos fabrike „Taurus“. Iki šiol fabrikas dar veikia, tačiau kiek ilgai jis išiliks — neaišku. Tai priklauso nuo to, kaip seksis gauti dalių, išsklaidytų po visus kampus buvusios Sovietų Sąjungos. Fabrika aplankyti netenka, nes diena trumpa, o turime dar daugiau kur pakelyje užsukti.

Iš Šiaulių važiuojam pro Kelmę, link Kryžkalnio, o iš ten Žemaičių plentu pasuksime link Kaitinėnų. Kryžkalnio vaizdas jau pasikeitęs, kažko lyg trūksta. Anksčiau keletą metų šioje kryžkelėje stovėjo sovietų kariams pagerbti paminklas. Jo jau nebera. Vietiniai gyventojai buvo davę jam Rozalijos vardą. Taigi žemaičiai, be Raseinių Magdės, kurį laiką, turėjo ir Kryžkalnio Rozaliją, mat Rozalijos dieną šis paminklas buvo atidengtas. (Bus daugiau)

PAVASARIŠKAS GYVENIMO RUDUO

Dr. Rimvydo Sidrio 70-čio paminėjimas

Sekmadienį, balandžio 12 d., Ateitininkų namų salėje susirinkę didelės šeimos nariai ir draugai iškilmingai paminėjo daktaro Rimvydo Sidrio 70-čiaus dešimtmetį. Sukaktuvių puotą slaptai suorganizavo ir dalyvavo septyni iš jo devynių vaikų kartu su visais jo keturiolika anūku – dr. oftalmologas Linas Sidrys su žmona Rima ir septyniais vaikais, dr. onkologas Algis Sidrys su žmona Debbie ir dviem sūneliais, specialiai atskridę vienai dienai iš Alabamos, pedagogė, Daina Sidrytė-Urbaitienė su vyru Algium ir sūneliu bei dukrele, atvažiavę iš Clevelando, dr. radiologas Jonas Sidrys su žmona Judy ir sūneliu, pedagogė Laima Sidrytė-Aleksienė su jos vyru Vainium ir jų dviem sūneliais, ekonomistas Paulius Sidrys, atskridęs iš Meksikos, ir kompiuterių specialistė Rūta Sidrytė-Kulbienė. atskridus iš New Yorko, dalyvavo su vyru Tadu. Vyriausias sūnus Raimundas Sidrys, antropologas profesorius, negaliojantis atvykti, nes dabar dirba Vytauto Didžiojo universitete Lietuvoje. Gailla, kad šios iškilmingos dienos nesulaukė daktaro žmona a.a. Giedrė ir vyriausia duktė a.a. Vida.

Gražus būrys giminių, draugų ir senų kolegų, su kuriais daktaras kartu studijavo mediciną Tiubingeno universitete, Vokietijoje, atvyko pagerbti jubilatą. Taip pat dalyvavo amerikiečių draugų iš Streator, Illinois, kuriame Sidrio šeima įsikūrė prieš 30 metų. Maloni ir šeimyniška Ateitininkų namų aplinka ir saulėta diena derinosi su šventės nuotaika. Judy Sidrienės pavaršėms papuošti stalai ir kambariai pagražino aplinką. Programą vedė Laima Sidrytė-Aleksienė, o padėkos žodį tėvui tarė Daina Sidrytė-Urbaitienė. Daina savo padėkos kalboje apžvelgė turiningą ir įdomų jų šeimos gyvenimą. Papsakojosi išspūdingesnius ir labiausiai įsimintinus atsitikimus. Tėvo palaikoma disciplina, skatinimas skaityti lietuviškai ir angliškai, nepasidavimas madoms ir blogoms įtakoms labai lavino vaikus. Pavyzdžiui, daugelį metų Sidrių namuose nebuvo televizijos, bet visuomet buvo daug knygų ir žurnalų. Taip pat, nežiūrint, kad jų šeima gyveno 80 mylių nuo arčiausio lietuviško centro ir mokyklos, vedavo vaikus kas šeštadienį i

lituanistinę mokyklą bei į įvairius renginius. Iki šios dienos visi Sidrių vaikai su vienas kitu kalba tikta lietuviškai. Daina prisiminė, kad jų šeimoje ne materialinė prabanga buvo svarbi, o mokslas ir kultūra. Jų namuose apstatytuose egzotišku šalių baldais ir suvenyrais, vyravo elektiška nuotaika. Neuzmirštamos būdavo šeimos atostogos visoje Europoje ir Šiaurės Amerikoje. Visi Sidrių vaikai tęsė šeimos keliavimo tradiciją ir aplink visą pasaulį dar vis tebekeliauja su ir be savo vaikų.

Dr. Antanas Razma, kolega iš Tiubingeno laikų, visų draugų vardu sveikino dr. R. Sidrį. Jis gražiai apibūdino jubilato gyvenimą nuo jo gimimo Panevėžyje, Lietuvoje, jo medicinos mokslus pradėdamas Kaune ir Tiubingene, jo vedybas su gydytoja Giedre Šalčiute, ekonomisto Petro Šalčiaus ir rašytojos Antaninos Gustaitytės dukra, jo oftalmologijos medicinos studijų užbaigimą Amerikoje, jo šeimos persikėlimą gyventi Filipinuose dviems metams ir pagaliau apibūdino trumpai visus devykis vaikus ir jų šeimas. Dr. J. Valaitis trumpai apibūdino tris svarbiausius dalykus: dr. Sidrio gyvenime – „šeima, šeima ir šeima!“

Tėvo asmenybė, jo išmintis ir gyvenimo patirtis atsiskleidė daktaro Rimvydo Sidrio kalboje. Jis privertė visus susimąstyti apie žmogaus-tautos santykį, kiekvieno iš mūsų dabų prasmę. Du trumpi momentai, kuriuos jis manė verta paminėti, buvo iš pokalbių su dviem senais pacientais. Vienas 80 metų senukas, atėjęs patikrinti akių, pasakė prieš tai, kodėl jam reikia geresnių akinių: „Aš darau dabar Edvardo II karūną iš medžio, tai labai tikslus darbas. Visada, darydamas ką nors tokio sudėtingo, aš meldžiuosi: Jėzau Kristau, tu taip pat buvai stalius kaip ir aš, tai būk dabar

Dr. Rimvydas Sidrys su savo visais keturiolika anūku – nuo 13 metų iki 13 mėnesių.

su manimi, kai aš dirbsiu. Ir tada aš būnu kaip danguje“. Antra pacientė, jau 92 metų, paklausta, kokie metai patys geriausi, atsakė: „Septyniadešimtieji buvo geri“.

Septyniadešimties sulaukęs daktaras vertina savo nelengvą, įdomų gyvenimo kelią nuveiktą gerų darbų metu, jaučiasi toks pat energingas, kaip keturiasdešimties, pilnas naujų planų ir idėjų. (Šiuo metu dr. Sidrys projektuoja ir finansuoja meno mokyklą Panevėžyje.). Dr. Sidrys prisipažino: „Laimės paslaptis aš vis dar nesužinojau“, – bet žiūrint į tokį gražų būrį vaikų, anūku ir draugų, neapleido mintis, koks laimingas yra šis žmogus...

Po skaniai paruoštų A. Šoliūnienės vaišių, sekė maža, bet įvairi programėlė. Birutė Briedienė deklamavo Brazilijos eilėraštį „Per pasaulį keliauja žmogus“, kuris tiko šiam jubilatui, apkeliaujamiam 60 šalių visuose kontinentuose. Giminaičiai Raimundas ir Maureen Mickai kartu su Kristina Mickute-Kazlauskienė smuiku, pianinu ir fleita trumpai ir išspūdingai koncertavo. Po to buvo visų 14 anūku – nuo 13 metų iki 13 mėnesių amžiaus – linksmas pasirodymas. Psirenge tautiniais rūbais ir zuikučių ausimis bei uodegy-

tas su šokoladiniais kaspainiais ir dar vienas „vitražų“ pyragas, kuris buvo papuoštas žele inkrustacijomis šokoladiniame piešinyje. Net vaikučiams buvo išgalvota pyragaičių medis. Atėjęs pavasariui, atbundant gamtai, ir prasidedant naujam atgimimo metui, malonu pasveikinti daktarą Rimvydą Sidrį Maironio žodžiais (paimtais iš sukaktuvių programėlės): „Gražu, kai pavasaris, griaudamas ledą, Pažadina gamtą skaisčiais spinduliais; Gražiau, kai didvyriai mylėdami veda Tėvynę naujais atgimimo keliais! Palaiminti jūs, atgimimo laikai! Ir jūsų, išrinktieji tėvynės vaikai! Jolanta Žemgulienė

tas su šokoladiniais kaspainiais ir dar vienas „vitražų“ pyragas, kuris buvo papuoštas žele inkrustacijomis šokoladiniame piešinyje. Net vaikučiams buvo išgalvota pyragaičių medis.

Atėjęs pavasariui, atbundant gamtai, ir prasidedant naujam atgimimo metui, malonu pasveikinti daktarą Rimvydą Sidrį Maironio žodžiais (paimtais iš sukaktuvių programėlės): „Gražu, kai pavasaris, griaudamas ledą, Pažadina gamtą skaisčiais spinduliais; Gražiau, kai didvyriai mylėdami veda Tėvynę naujais atgimimo keliais! Palaiminti jūs, atgimimo laikai! Ir jūsų, išrinktieji tėvynės vaikai! Jolanta Žemgulienė

tas su šokoladiniais kaspainiais ir dar vienas „vitražų“ pyragas, kuris buvo papuoštas žele inkrustacijomis šokoladiniame piešinyje. Net vaikučiams buvo išgalvota pyragaičių medis.

Atėjęs pavasariui, atbundant gamtai, ir prasidedant naujam atgimimo metui, malonu pasveikinti daktarą Rimvydą Sidrį Maironio žodžiais (paimtais iš sukaktuvių programėlės): „Gražu, kai pavasaris, griaudamas ledą, Pažadina gamtą skaisčiais spinduliais; Gražiau, kai didvyriai mylėdami veda Tėvynę naujais atgimimo keliais! Palaiminti jūs, atgimimo laikai! Ir jūsų, išrinktieji tėvynės vaikai! Jolanta Žemgulienė

TAUTIEČIŲ VYKSTANČIŲ I LIETUVĄ, DĖMESIUI!

Bendra Lietuvos-JAV įmonė „Vytaas“, vienintelė Hyundai automobilių parduotuvė Lietuvoje, pristato naujus 1992 Sonata ir Pony/Excel automobilius.

- Automobiliai atvežami tiesiai iš Pietų Korėjos
- Automobiliai specialiai pritaikyti Rytų Europos klimatui ir benziniui
- Visi automobiliai su garantija ir garantiniu aptarnavimu
- Mechanikai ir „management“ apmokyti Amerikoje

Taip pat parduodami nauji visų modelių džepai, „4-wheel drive“ ir su dyzeliniais varikliais. Nupirkti automobiliai gali būti Jums pristatyti atskrendant į Lietuvą aerouoste arba bet kur Lietuvoje.

Priedo pranešame, kad ieškome potencialių prekiautojų automobiliais (dealers) Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose.

Visais klausimais prašome kreiptis į:

Aras International, Inc. (Authorized Hyundai Automobile Distributor in Lithuania)
Melbourne, Florida, TEL 407-728-8467, FAX 407-727-2655 arba
„Vytaas“ (Authorized Hyundai Automobile Dealer), Vilnius, TEL 42-68-03

Perkant tiesiai iš platintojų sutausysite pinigų!

STAY IN TOUCH WITH THE BALTICS

The Best English Language Newspaper from the Baltic States brings the latest news on legislation, business, economy, and general interest stories.

The Baltic Observer

Read the Baltic Observer and find out what is happening weekly in Estonia, Latvia, and Lithuania. In each issue, you'll get the news about the political, economic and business climate in the Baltics, written in a short informative style for a comprehensive overview. Longer features, general interest stories, legislative reviews and commentaries complete the picture. If you are not satisfied, you may cancel at any time and receive a refund for the unmailed copies.

SUBSCRIBE NOW

4 weeks ..... \$10.00   25 weeks \$45.00
 13 weeks ..... \$30.00   51 weeks \$85.00

ALL SUBSCRIPTIONS AIR MAILED DIRECTLY FROM LATVIA

Please make checks payable to: COPYLAND/BO   Charge to my:

Name _____   Visa   Mastercard
Address _____   Account # _____
City _____ State _____ Zip _____   Expiration Date _____
Telephone _____   Signature _____

COPYLAND / Baltic Observer
558 Pilgrim Dr., Foster City, CA 94404 • (415) 341-2679 • Fax: (415) 345-5116

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO – siunčiame oro linija
„ŽAIBAS“ – virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- **MLS**. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veitūl**
- Perkame ir Parduome Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX – INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- **MLS** kompiuterių ir FAX pagalba
- Veitūli namų įvertinimas
- Greitas ir sažiningas patarnavimas
- **Visi agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

Century 21 REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI

Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

FOR RENT

Turistams nuomoti butus su visais patogumais trumpesniai arba ilgesniai laikui Kaune ir kurorte prie Baltijos jūros. Mokestis JAV doleriais. Kreiptis: (Kanada) 514-363-6284.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St
Tel. – (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMA

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.

312-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTVUVUS

Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 pm. Kalbėti lietuviškai

THE ART OF VIKTORAS PETRAVIČIUS

THE ART OF VIKTORAS PETRAVIČIUS

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

duoda paskolas žemais procentais. Užeikite, pasiteiraukite ir pasinaudokite šiuo nauju pasiūlymu.

Čikagos KASOS darbo valandos: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 5, šeštadienį nuo 9 iki 2, trečiadienį uždaryta.

KASA
2615 W. 71 St.
Chicago, IL 60629
(312) 737-2110

DIEVO IR TAUTOS TARNYBOJE

(Atkelta iš 3 psl.)

gyvenimo ir aukos dalį, visi lietuviai, kuriuos jis lankė. Jo gailisi ir gausios šeimos nariai bei giminės. Nuliūdime liko broliai Chicagoje Simonas (žmona Marija jau yra mirusi), Juozas su žmona Aldona, Petras su žmona Emilija, brolis Jurgis, salezietis Rosario Argentinoje, Lietuvoje seserys Magdalena Pečiulienė ir Marija Akelienė su šeimomis. Prieš vyskupo mirtį amžinybėn iškeliaivo jo brolis Antanas Lietuvoje ir ses. Michale, Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolijos narė Kanadoje. Taip pat liko daug giminių, artimųjų ir tikrų gerbėjų.

Šiandien laidojant a.a. vyskupą Vincenčą Brizgį iš Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios, verta prisiminti jo žodžius, parašytus paskutinėje knygoje „Žmogus realiame gyvenime“. „Atakirtas nuo savo tautos pasi-

Pianistas Manigirdas Motekaitis prie pianino akompanuoja operos repeticijoje. Nuotr. J. Tamulaičio

junta tarsi būtų kur tai dingusi žemė iš po kojų. Visa, kas yra nepakeičiamai ir nepakartojamai sava, yra tik savoje gimtoje tautoje“ (113 psl.). Velionis jautė savo išpareigojimus Dievui ir Tėvynei, tautai ir žmonėms. Jis tik laikinai atsiskiria nuo savo žmonių – jo žodžiai skatina likusius ištikimai tarnauti Dievui ir savo tautai.

PRANUTĖS IVANAUSKIENĖS GIMTADIENIO PROGA

Pranutė Ivanauskienė, atšventusi 90 metų gimtadienį.

1992 m. kovo 9 d. Chicagoje gyvenanti, buvusi aktyvi visuomenininkė, daugelio lietuviškų organizacijų veikėja, septyniadesimt metų Amerikoje išgyvenusi Pranutė Ivanauskienė atšventė savo prasmingo gyvenimo devyniasdešimtą gimtadienį. Tą dieną į jos namus Marquette Parke suvažiuo dukros Elenos Alekniešės, sūnaus Alberto šeimos, anūikai ir proanūikai iš viso net keturios kartos pasveikinti mylimą mamytę, močiutę ir promočiutę gimtadienio proga. Visi atvyko su gėlių puokštėmis ir dovanėlėmis, tuo išreikšdami jubiliatei savo meilę ir dėkingumą už jų išmokslinimą, gyvenimą išleidimą, už nuolatinių jos rūpestį savo vaikų, vaikaičių ir provaikaičių gyvenimui.

Pranutė Ivanauskienė gimė 1902 metais kovo 9 d. Janušauskų gausioje šeimoje, Dziugonių kaime, Sidabravo parapijoje, Seduvos valsčiuje. Pranutė šeimoje buvo tretysis vaikas. Tėveliai valdė vidutinį ūkį ir augino net 8 vaikus, 5 sūnus ir tris dukras. Prasiėjo pirmasis pasaulinis karas. Pradėjo siautėti ir epideminės ligos, kurios palietė daug žmonių, neaplenkė ir Janušauskų šeimos. Ir 1917 m. rudenį nuo dizenterijos mirė tėvelis, o kitų metų vasarą nuo raupų ligos mirė ir mamytė.

Janušauskų šeima lieka našlaičiai. Vyriausias šeimoje sūnus Jonas pašaukiamas kariuomenė, o sūnus Petras vos 18 metų sulaukęs, lieka šeimoje tėvu, Pranutė šešiolikos metų – motina. Po jų dar penki vaikai našlaičiai ir mažiausias Pranas vos trejų metų. Šią šeimą ištiko nepaprastai skaudus likimas.

Bet Janušauskų našlaičių šeima buvo nuostabi. Susiklausanti, darbštūs ir net mažaamžiai vaikai dirbo bet kokius darbelius. Kaimynai kiek padėdavo. Sidabravo klebonas dažnai pamoksluose prisiminė Janušauskų šeimą ir stovydavo parapijiečiams pavyzdžiu.

O kai Pranutė sulaukė 20 metų, išteikėjo už iš Amerikos atostogų sugrįžusio taip pat vargingos šeimos Kazimiero Ivanausko. Tai buvo 1922 m. Sekminėse. Po vestuvių, kiek pakeliavę po Lietuvą, 1922 m. rudenį Pranutė ir Kazimieras Ivanauskai atsisveikino su tėvyne ir išvyko Ameriką, kur Kazimieras jau buvo keletą metų gyvenęs. Pranutės išiskyrimas iš šeimos buvo skaudus, nes neteko našlaičių šeima savo antrosios motinos.

Pranutė ir Kazimieras Ivanauskai Amerikoje kūrė naują gyvenimą. Pradžioje dirbo kitų valdomose įmonėse, o kiek susitaupę Dievo Apvaizdos parapijoje – vadinamoje 18 kolonijoje išgijo nuosavybę ir atsidarė mažytę maisto prekybą. Ir čia kelis dešimtmečius sąžiningai vertėsi pelnydami duoną. Prekyba jiems sekėsi. Kazimieras ir Pranutė Ivanauskai reto

širdies kilnumo žmonės, mylintys artimą, paslaugūs, mandagūs, sąžiningi ir dėl tų savybių jie klientų buvo labai mėgiami.

Šalia savo ilgų valandų ir nelengvo krautuvėje darbo tuo jau abu Ivanauskai įsijungė į aktyvią visuomeninę ir daugelio katalikiškųjų organizacijų veiklą. Pranutė, kad ir savamokslė, buvo gabi visuomenininkė, dažnai vadovaudavo organizacijoms. Ivanauskai buvo dideli lietuviškųjų darbų rėmėjai – aukotojai, rėmė lietuvių parapijas, vienuolynus, lietuvišką spaudą ir įvairias organizacijas. Ir ne vienas tūkstantis dolerių buvo jų paaukotas kilniems tikslams. O Lietuvai kuriantis, Ivanauskai pirkto stambia suma ir bonus.

Giliai religingai, darbščiai šeimai gimė dukra Elenutė ir sūnus Albertas. Rūpestingai vaikučius auginė, išleido į mokslus, užtikrino gražią gyvenimo ateitį. Elenutė išgijo ir muzikės profesiją ir dabar dažnai savo talentu talkina lietuvių organizacijoms koncertuose ar bažnyčiose pamaldų metu. Albertas laivyno kapitonas, aukštas pareigas ejo ir IBM kompanijoje. Elytė Alekniešė ir Albertas, sukūrė šeimai jubiliatę Pranutę džiaugiasi savo vaikų šeimomis ir vaikaičiais bei dukraite.

Sūnus ir dukra bei vaikaičiai ir dukraitė nepaprastai myli savo mamytės močiutę. Kai dabar Pranutė, sulaukusi tokio amžiaus, pavargo žemiškoje kelionėje, tai vaikai ją nuolat globoja, nei minutės vienos neapalieka, rūpinasi jos visu gyvenimu. Kur berasi gražesni šeimos pavyzdžiai, kad vaikai taip rūpintųsi savo motina.

Pranutė Ivanauskienė, nors sunkiai bepavaikšto, labai šviesaus proto, geros atminties, kasdien išklauso 4 radijo laidas Chicagoje, domisi lietuvių gyvenimu, Lietuvos ateitimi. Nuo pat atvykimo Ameriką skaito „Draugą“ ir bene bus viena iš seniausių dienraščio skaitytojų. Pavargus akims, jai spaudą ir „Draugą“ skaito sūnus ir dukra, o jos namuose dar keletas lietuviškų laikraščių.

Prieš dvidešimt vienerius metus amžinybėn Aukščiausias pašaukė Pranutės vyrą, vaikų tėvą, senelį a.a. Kazimierą Ivanauską, kuris taip pat buvo kilniaširdis, mylėjęs žmones. Po antrojo pasaulinio karo Ivanauskai sudarė daug sutarčių, iškvietė net visai nepažįstamų šeimų, rūpinosi, surado darbus, butus, pradžioje net aprūpinė maistu. Ne vienas gal prisimins Ivanauskų ištįstą pagalbos ranką anais sunkiais metais. Dėkingumu Pranutė ir Kazimierą Ivanauskus visuomet mini ir Pranutės brolis Jurgis ir Verutė Janušaičiai bei jų šeima už didelę pagalbą besikuriant Vokietijoje ir Amerikoje.

Pranutė Ivanauskienė keletą kartų lankėsi Lietuvoje ne viena, bet vežėsi sūnų ir dukrą, vėliau su dukraite. Taip pat prieš trejetą metų ir sūnus Albertas su žmona Liucy viešėjo Lietuvoje ir prisiminė vaikystės dienas, kada jis būdamas 8 metų drauge su sesute Elenute 14 metų ir mamytė viešėjo Lietuvoje.

Šio reikšmingo gimtadienio proga ji susilaukė dar daug sveikinimų iš dar gyvų draugių, organizacijų, iš Lietuvos sesučių – Paulinos ir Onos ir kitų giminių. Gimtadienio proga šeima paaukojo Švč. M. Marijos Gimimo parapijai, kuriai Pranutė priklauso, šimtą dolerių.

Jurgis iš Pašilio

Lietuvių Bendruomenės buvę ir esami vadai A. Pakšienė ir dr. Laukaitis dėkoja žurn. Vl. Butėnui. Nuotr. B. Čikoto

MŪSŲ KOLONIJOSE

Racine, Wi.

ŠAULIŠKA VEIKLA

1992 m. balandžio 12 d. DLK Kęstučio šaulių kuopa turėjo savo metinį susirinkimą. Jį atidarė ir pravedė kuopos pirminkas P. Petrušaitis, sekretoriavo Z. Lukauskas.

Tylos minute pagerbti metų eigoje mirę kuopos šauliai: agr. Julija Skirmuntienė ir Bernardas Develis.

Susirinkime pažvelgta į nuveiktus darbus ir užsibrėžta tolimesnės veiklos tikslai. Metų slinktyje lankyti ir puošti mirusiųjų šaulių kapai, lankyti sergantieji, laidoti mirusieji. Atšvesta tradicinė šaulių šventė Joninės. Kiek aukota lietuviškiems reikalams praeitais metais jau buvo skelbta spaudoje. Dabar paskirta aukų: po 200 dol. – Lietuvos Tautiniam olimpiniam komitetui ir žurnalui Trimitas, po 100 dol. Vasario 16 gimnazijai ir IX išeišvijos Lietuvos Tautiniam šokių šventei, po 50 dol. Altai ir Draugui.

Joninės šiemet bus vėl švenčiamos V. Bagdono sodyboje birželio 27 d.

P. Petrušaitis išrinktas kuopos garbės šauliu.

Susirinkimas uždarytas Lietuvos himnu.

Po susirinkimo prie sesių šaulių paruoštų užkandžių buvo dar ilgokai diskutuoti būdai, kaip išieivija galėtų geriau padėti Lietuvai ekonomiškai sustiprėti.

Jurgis Milas

Phoenix, Az.

PAGERBTAS SENATORIUS DeCONCINI

Arizonos lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių bendruomenės šių metų kovo 28 dieną ukrainiečių katalikų bažnyčios salėje bendromis jėgomis su ruošė iškilmingą pobūvį pagerbti didelį tų tautybių draugą, Arizonos senatorių Dennis DeConcini. Būdamas Helsinkio komisijos vicepirmininkas ir šiuo metu C.S.C.E. (Commission on the Security and Cooperation in Europe) narys, DeConcini daug kartų yra užstojęs ir gynes tų tautų teises kovoje už nepriklausomybę, religijos laisvę ir pagrindines žmogaus teises. 1990 metais kovo 11 d. Lietuvai pasiskelbus nepriklausomai, DeConcini buvo vienas iš pirmųjų, kuris kreipėsi į Amerikos ir Sovietų prezidentus, prašydamas pagerbti lietuvių apsisprendimą ir nenaudoti jėgos jiems sužadinti. Po 1991 m. sausio 13 d. kruvinių įvykių DeConcini rašė ir platino senatorių tarpe atsišaukimus, smerkiančius sovietų smurtą. Ir šiuo metu,

TAUTINIAI PASIRODYMAI

Phoenixo lietuvių kiekviena proga stengiasi dalyvauti tautybių pasirodymuose, nes tai yra gera proga supažindinti Amerikos visuomenę su tolima, mažai kam žinoma Lietuva. Neseniai turėjom dvi tokias progas: Tautodailės paroda ir Velykų margučiai.

Tautodailės paroda (Heritage fair) kas pavasarį būna Phoenixo miesto centro parke, sutraukdama labai daug lankytojų. Šiemet paroda vyko balandžio 4-5 dienomis. Daug kam žinoma tautinio audimo specialistė Milda Kvedariene jau 6 metai aktyviai dalyvauja šios rūšies parodose. Demonstruodama lietuviškų juostų audimą, ji visda turi progos atsakyti ir į žiūrovų paklausimus, liečiančius audimą, tautinius lietuvių rūbus, jų nešiojimą, papuošalus ir kitas lietuviškas tradicijas. Kvedariene parūpina ir išdėstyta literatūrą, paveikslai bei audinių pavyzdžiai gerokai padeda parodos lankytojams susidaryti aiškesnį vaizdą apie gyvenimą Lietuvoje.

Tarptautinė margučių paroda

1992 m. gegužės 2 d. „ODYSSEY“ LAIVAS, KURIAME ĮVYKS „MERCY LIFT“ VAKARAS, IŠPLAUKS NUO NAVY PIER KRANTINĖS

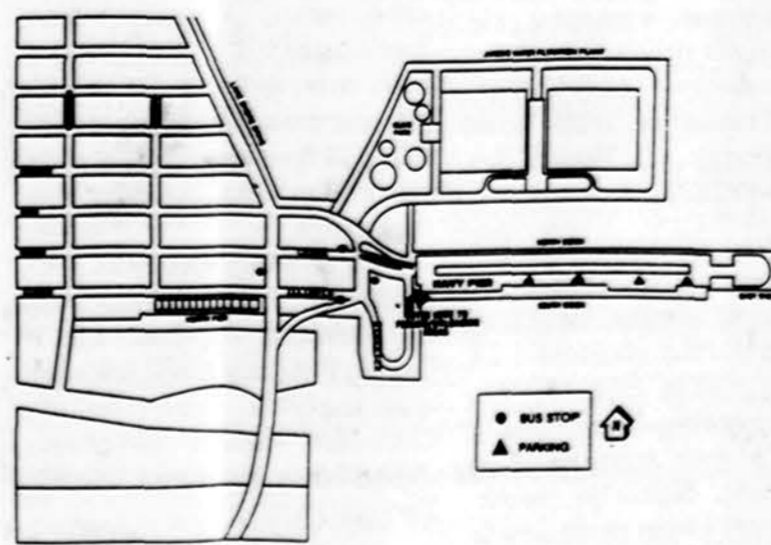
KELIAS Į NAVY PIER, METROPOLITAN PIER IR EXPOSITION AUTHORITY (MPEA)
600 EAST GRAND AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60611
TEL. (312) 791-6568

FROM THE NORTH:
Take Interstate 90/94 East to Ohio Street exit. Turn right on Fairbanks/Columbus Drive and then left on Illinois to Navy Pier.

FROM THE SOUTHWEST:
Take Interstate 55 North to Lake Shore Drive North. Exit at Grand Avenue/Illinois Street and turn right on the Streeter Drive circle to Navy Pier.

FROM THE FAR SOUTHWEST:
Take Interstate 57 North to the Dan Ryan Expressway West. Get on Interstate 90/94 to Lake Shore Drive North. Exit at Grand Avenue/Illinois Street and turn right on the Streeter Drive circle to Navy Pier.

FROM THE SOUTHEAST:
Take Interstate 90/94 West to Lake Shore Drive North. Exit at Grand Avenue/Illinois Street and turn right on the Streeter Drive circle to Navy Pier.

PARKING:
Public parking is now available on Navy Pier. COSTS: \$5.00 per day.

DRAUGAS, trečiadienis, 1992 m. balandžio mėn. 29 d. 5

šiemet vyko balandžio 12-17 dienomis Valley National Banko patalpose, Phoenixo miesto centre. Šalia keliolikos kitų tautybių, savo margučius išstatė ir lietuviai. Lietuvišką kampelį organizavo Ona Adomaitienė, kuri taip pat paruošė visus margučius, juos meniškai išdažydama tautiškais motyvais. Parodos metu kasdien po porą valandų buvo demonstruojama kiaušinių puošimo technika ir prie progos papasakojami Velykų papročiai Lietuvoje. Visa tai atlikti Adomaitienei padėjo Elena Barčienė, Sofija Narkienė ir Antonija Petruilienė.

Vikt. Z.

A.†A. VYSKUPI VINCENTUI BRIZGIUI

mirus, gimnazijos draugams jo broliams PETRUI, JUOZUI, JURGIUI, broliui SIMUI ir kitiems nuoširdžią užuojautą reiškia

P. Garšva, P. Kisielius
J. Reinsys, V. Rimšelis ir A. Šmulskštys

Mylimai Žmonai ir Motinai

A.†A. NERIJAI GAIŽUTIENEI

mirus, jos vyrą, mūsų mielą VKL Sąjungos Chicago skyriaus sekretorių inž. JERONIMĄ GAIŽUTĮ, dukras – RŪTĄ, LINĄ ir RAMUNĘ su vyrų, sūnų SAULIŲ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės skausmu.

Vilniaus Krašto Lietuvių sąjungos
Chicago skyriaus valdyba ir nariai

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. * Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills

2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APLINK MUS

x A.a. vysk. Vincento Brizio laidotuvių šv. Mišios, kurias laiko Chicago arkivyskupas kard. Joseph Bernardin su daugeliu kunigų, yra šiandien 10:30 val. ryto švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Laidojamas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse kunigų sklype.

x Vyresniųjų lietuvių centre Seklyčioje balandžio 29 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus dainų popietė, kurią praves muz. Faustas Strolia. Žinias iš Lietuvos ir pasaulio perduos Aldona Šmulskienė. Po programos vaišiniškos obolūnėlynės blynais. Kviečiami visi dalyvauti ir linksmai praleisti popietę.

x Marijos aukšt. mokyklos tarnautojai balandžio 28 ir 30 dienomis pasakoją mokinėms apie prievartavimus, alkoholį, narkotikus ir kitus nemoralumus, kad mokinės žinotų iš anksto įvairius jų pasekmes.

x Lemonto Lietuvių centre numatoma liepos 3 d. gegužinė ir jau dabar kviečiami Tautinių šokių šventės dalyviai joje dalyvauti. Gegužinės pradžiai numatoma 11 val. prieš pietus ir tęsis iki vakaro.

x Msgr. A. Goldikovskis, Cleveland, Ohio, B. Bartkus, Richmond Hill, N.Y., Juozas Briedis, West Bloomfield, Mich., James Stokas, Stuart, Fla., Sophie Žiuraitis, Florida, St. Petersburg Beach, Joseph Tijūnėlis, Farmington, Conn., Antanas Makaras, Hot Springs, Ark., pratęsė prenumeratą ir kiekvienas paaukėjo po 20 dol. Dėkojame.

x Kun. John Tamulis, Cadillac, Mich., Ona Adomaitienė, Sunny Hills, Fla., Romas Augaitis, Lockport, Ill., Tomas Petrolūnas, Downers Grove, Ill., Vytautas Kalasinskas, Hooscht, Germany, Vincent Salciunas, Port St. Lucie, Fla., Irene Vinclovas, Cleveland, Ohio, pratęsė prenumeratą ir parėmė „Drauga“ 20 dol. auka. Dėkojame.

x P. Vaičiūno komedija „Patriotai“ Chicagoje bus suvaidinta „Vaidilutės“ teatro pastatyme gegužės 17 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai iš anksto gaunami Vaznelių krautuvelyje, 2501 W. 71 St. (sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Vilniaus solistų koncerte šį sekmadienį, gegužės 3 d., 3 val. po pietų, Jaunimo centre, dainuoja Algis Drevinskas, Laima Jonutytė, Vytautas Juozapaitis, Arvydas Markauskas, Erika Navickaitė, Mikas Nechajus, Virgilijus Noreika, Liudas Norvaišas, Linas Sprindys, Vida Vaičiulytė, Vaidas Vyšniauskas, Giedrė Zeicaitė, Irena Zelenkauskaitė ir Zenonas Zemaitis. Jų programoje labai įvairūs kūriniai. Šį koncertą rengia Lietuvių Opera ir kviečia lietuvišką visuomenę gausiai dalyvauti. Bilietai Vaznelių prekyboje ir koncerto dieną prie įėjimo į salę nuo 1 valandos po pietų.

x Pratęsė prenumeratą, o už kalėdines korteleles, kalendorių, pridėjo po 20 dol. aukų: Al. Ankus, Valė Gaubys, R. Paulaitis, Vaclovas Butkys, Stepas Smalinskas, K. Kazlauskas, Raimundas Rimkus, V. Žeronas, A. Aleksandravičius, Bruno Bakšys, A. Adomaitis, Juozas Juška, Antanas Valančius, John Bartkus, Y. Leleiva, Leon Daukus, S. Levanas, P. Pedulskis, Marcelė Matulionis, Vladas Staskus, Katryna Bulotas, W. Abramikas, Jonas Markvaldas, Feliksas Putrius ir Juozas Kirsutikas. Dėkojame.

x Pratęsė prenumeratą, o už kalėdines korteleles, kalendorių, pridėjo po 20 dol. aukų: Žibutė ir Pranas Pranckevičius, S. Brazdžionienė, J. Braslauskas, K. Sukevičius, Bruno Prancus, A. Nasutavičius, Aldona Jaknūnaitė, S. Martišauskas, B. Lukas, Joseph Jankus, Ant. Shlikas, dr. A. Janacienė, Julius Veblaitis, Albina Lingienė, Anelė Jurgelaitis, dr. VI. Vaitkus ir Salomėja Saliamonas. Dėkojame.

x Atsiuntė po 20 dol. auką ir pratęsė prenumeratą: dr. T. Kisielius, Winnetka, Ill., R. Dicitis, Chicago, Ill. P.N., Puškorius, Windsor, Ohio, Juozas Jasinevičius, Euclid, Ohio, Leonardas Paulius, Montague, Mich., Vince Akelaitis, Cleveland, Ohio, Alfred Giroux, Carson City, Mich. Dėkojame už aukas.

x Atsiuntė po 15 dol. už kalėdines korteleles, kalendorių: Tadas Varanka, Marija Išganaitis, V. Sklėrys, Valer Ravevičius, Viktoras Aras, Bill D. Smith, M. Mikutavičius, Vincas Apanius, V. Dailidė, V. Reklis, D. Bendikas, R. Petronis, B. Auginas, J. Graudinskas, Romas Libus, Anna Junker, S. Strijauskas, Z. Gedminas. Dėkojame už aukas.

x Panevėžiečių klubo gegužinė rengiama šį sekmadienį, gegužės 3 d. 12 val., Šaulių salėje. Visi nariai ir svečiai laukiami gegužinėje atsilankant linksmai su panevėžiečiais laika praleisti. (sk)

x Antrasis Pasaulio Lietuvių Verslininkų suvažiavimas įvyks Vilniuje, birželio 16-21 d. Informacijai ir rezervacijoms skambinkite Birutei Zalatorienei, 708-524-2244, Travel Advisers, Inc. 1515 North Harlem #110, Oak Park, Ill. 60302. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Kaip ir anksčiau, Atlanta laukia Jūsų siuntinių į Lietuvą. ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121. (sk)

x Lidijos Stropūtės ir Darius Polikailio užsakai prieš moterystės sakramentą eina švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke. Santuoka bus toje pačioje bažnyčioje ateinanti šeštadienį, gegužės 2 d., 3 val. p.p.

x Rašyt. Danutė Bindokienė pasidalins mintimis apie Motinos dienos atsiradimą ir kaip ją švenčia kitos tautos Lietuvių Moterų klubų federacijos narių susirinkime gegužės 3 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centre. Narės kviečiamos dalyvauti, nes atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami.

x Atsiuntė po 15 dol. už kalėdines korteleles, kalendorių: dr. Jolanda Micevičius-Ruokis, E. Dambriūnienė, Liudas Kriaučiūnas, E. Slavinskas, F. Stankus, Te Petruskas, Joseph Pupus, J. Kucinskas, Magdarena Bruženas, V. Stepsys, Ignas Varnas, Marta Stankauskas, G. Everett, Alice Shilim, Petras Klioriys ir A. Kuprėnas. Dėkojame už aukas.

x Atsiuntė po 15 dol. už kalėdines korteleles, kalendorių: Jonas Purlulis, S. N. Rauckinas, Kęstutis Jecius, Guntis ir Rūta Ozers, K. Ziedonis, Helen Lekeatas, Mikas Česas, Juozas Skamantas, Vincas Simaske, V. Ruzga, Marija Polteraitis, V. Rutenis, J. Lapšienė, Steven Markus, J. Baškauskas, W. Kamantauskas, R. Čepelė, V. Mitkus. Dėkojame už aukas.

x Pratęsė prenumeratą, o už kalėdines korteleles, kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų: dr. V. J. Bieliauskas, prof. Jack J. Stukas, V. Butvydas, Alfonsas Paškus, K. Rimas, Elvyra Kronienė, Albinas Mitkevičius, Juozas Končius, J. Lungys, Petre Maskolaitis, Adelė Vismantas, Aleksandra Jurjonas, Bronė Čiunka, Stasys Astras, Morta Kuncienė, Albina Lipčius, Julius Bardauskas. Dėkojame.

x Atsiuntė po 15 dol. už kalėdines korteleles, kalendorių: kun. V. Aleksonis, L. Velūnas, Vytas Zdanys, A. Pabrėža, J. Sugintas, T. Sakalauskas, John Radas, rašyt. A. Vaičiulaitis, A. Numgaudis, V. Šilėnas, Tony Kairaitis, O. Dovydaitis, Ant Sabalis, P. Rapschys, J. Saurauskas, A. Atutis. Dėkojame už aukus.

x Pratęsė prenumeratą, o už kalėdines korteleles, kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų: kun. P. Shakalis, B. Augustauskas, Antanina Gylus, Kostė Ancevičius, A. Tamulionytė-Lenz, A. Dragunevičienė, Petras Tutinas, Genė Špakauskas, Jonas Dapkus, Aleksas Janušas, Albinas Benkis, A. Vaitiekus, Vyt. Norkus. Dėkojame.

x Dėmesio Floridos gyventojams! Kviečiame keliauti į Lietuvą. Išvyksta birželio 4 d. sugrįžtam liepos 4 d. Pilna bilietų kaina \$1,165.00. Kreiptis į G.T. International (708) 430-7272. (sk)

x Romas Pukštys, TRANS-PAK firmos savininkas, vėl vyksta į Lietuvą. Pinigai, pervedami doleriais, pasiekę Jūsų artimuosius gegužės gale. Atsiskaityti iki gegužės 19 d. Galite užsakyti AUTOMOBILIUS. Transpak, 2636 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Vilius ir Zita Juškos (FL) ir daktarai Jonas ir Terry Prunskiai (IL) atsiliepi į IX Tautinių Šokių šventės lėšų telkimo komisijos prašymą ir parėmė šventę atsiųdami po 250 dolerių. Komisija nuosirdžiai dėkoja šioms rėmėjams ir kviečia visus prisidėti prie šio didžiojo išsivijus kultūrinio renginio pasiekimo. (sk)

Redaguoja J. Piacas. Medžiaga siūst: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Piešė Paulius Elvikis, Lemonto Maironio lit. m-los 2 sk. mokinys.

KAIP MES GALIME PADĖTI LIETUVAI

Sunkiais laikais padėti Lietuvai yra visų lietuvių pareiga. Šioje talpoje visi turime dalyvauti. Jeigu Lietuvai pašalpa plauks tik iš kelių rankų, ta pagalba nebus žymi. Taigi, visi stengdamiesi ir dirbdami suteiksime Lietuvai vertingą pagalbą.

Yra daug skirtingų būdų, kuriuos naudodami, tikrai gerai galėsime padėti Lietuvai. Vienas iš jų, tai kreipimasis (skambinimas, rašymas) į mūsų senatorius bei kitus valdžios atstovus, kad jie atkreiptų dėmesį į Lietuvos ir kitų, ką tik atgavusių laisvę, šalių, finansines ir ekonomines problemas. Manau, kad Lietuva greičiau išsivystytų ir pagarsėtų, jei JAV ir kitos pasaulio šalys sutiktų prekiauti su Lietuva. Ne tik kitų turime prašyti pagalbos Lietuvai, bet ir patys įvairiais būdais turime stengtis tą pagalbą teikti.

Vienas iš tokių yra – siuntinių siuntimas. Turime prisiminti, kad Lietuvos jaunimas turi būti gerai išlavintas, kad padėtų Lietuvai kurti naują ateitį. Deja, gauname pranešimų, kad kai kuriose mokyklose ar našlaičių namuose trūksta net ir paprasčiausių mokslo priemonių, kurias čia galima lengvai gauti. Daug kam trūksta vaistų bei kitokių medicininių reikmenų. Nuo jų priklauso sergančiųjų pasveikimas. Ypač trūksta gerų specialistų įvairiose srityse. Mes užaugę ir baigę mokslus, turėtume vykdyti ten dirbti ir atstatyti stiprią valstybę.

Lietuva nėra didelė šalis. Mes galime jai padėti garsindami jos vardą ir populiarindami mūsų draugų amerikiečių tarpe. Tuo būdu, atsirastų daugiau žmonių vykstančių į Lietuvą ar norinčių joje dirbti. Kaip matote, Lietuvoje yra daug vargų, jai pačiai vienai juos nugalėti bus labai sunku, todėl mes, lietuviai įsisklaideję po visą pasaulį, turime padėti mūsų Tėvynei, kad ji atsistatytų tvirta ir galinga. Tai mūsų rimta pareiga.

Povilas Pakuckas, 8 kl. P.S. Los Angeles lietuviškos organizacijos: ALT-as, LB ir Tautos Fondas pavedė šeštadienei mokyklai suruošti rašinių konkursą vasario 16 progą. Trečią vietą konkurse laimėjo Povilas Pakuckas.

Aplietas. Aplietis (to water, to wet, to moisten). Pamėravo – čebatas kaip aplietas (labai tinka kojai).

LAPĖS BĖDOS

Laputei dantį labai skaudėjo, Ji pas dantistą tuojau nuėjo. Pas meškiną, dantistą seną, Tas kur miške uolį gyveno.

Tuoj dantį skaudantį jis apžiūrėjo
Aukštinį vietoj jo įdėjo.
Sakė: „Valyk dantis kas vakarą, kas ryta, Kad nereikėtų traukti kita.“

Be dantų kramtyti tu negalėsi, Vien košę, ne mėsytę ėsi.

Nerima Narutė

KO AŠ LABAI PASIILGAU

Labai pasiilgau Lietuvos, todėl, kad tai mano tėvynė. Pasiilgau ir savo tėvelio, kuris dabar New Yorke. Jis ten dirba. Pasiilgau namų, savo kambario, geriausių draugų, kiemo ir riedlentės. Labai pasiilgau savo giminių: močiutės, dieduko, dviejų tetų, pusseserių ir pusbrolių. Aš pasiilgau Prienų, Klaipėdos, Kauno. Pasiilgau ir savo mokyklos, kuri vadinasi Kristijono Donelaičio I vidurinė mokykla, kurioje mes turime muziejų apie K. Donelaičių. Aš pasiilgau visos Lietuvos.

Vilius Giedraitis, 8 sk. mok.

P.S. Vilius Giedraitis su šeima buvo atvykęs iš Lietuvos ir trumpą laiką lankė Marquette Parko ir Dariaus Girėno lit. mokyklą. Nors Amerikos materialinės vertybės daug ką vilioja, tačiau lietuviška dvasia ir patriotizmas viską nugalai ir traukia žmogų į savo gimtąją kraštą, į Tėvynę. Dabar jau jis mokosi savo pamiltose Klaipėdos K. Donelaičio mokykloje.

MAN PATINKA VAIDINTI

Aš lankau dramos būrelį. Man labai patinka vaidinti. Mes vaidiname „Burtininkas Bernardas“. Aš esu pirma nykštukas. Mano draugė Irutė yra liūtas. Vaidinimas prasideda, kai Audrutė eina iš Dainavos namo, pakyla didelė audra. Ji pamato nedidelį namelį, kuriame ji pasislėpė nuo audros. Audra pakėlė tą namelį ir nunešė į nežinomą kraštą. Kas atsitiko Audrutė?

Rūta Švarcaitė, 9 būrelis. („Dainavos draugai“, JAS 1991)

Velykinė iliustracija iš 1992 m. „Šeimos kalendoriaus“.

GALVOSŪKIO NR. 124 ATSAKYMAS

Mokyklos pastate yra 92 kambariai – klasės. Kiekvienoje klasėje po 30 mokinių. Iš viso mokinių mokosi 2760.

GALVOSŪKIO NR. 121 ATSAKYMAS

Arktika ir Antarktika yra misterijos, nes yra daug neįsisturtų dalykų. Yra skirtingų ir panašumų. Tačiau yra daugiau skirtumų, negu panašumų. Šiaurės Polius yra vandenynas, o Pietų Polius vandens apsuptytas žemynas. Abu apdengti stora ledo danga. Antarktikos žemynas yra dvigubai didesnis už JAV. Prie Arktikos priena Amerikos, Europos ir Azijos kontinentai. Iš tų žemynų palengva imigravo žmoniu, gyvulių šiaurės link ir ten išsikūrė. Augmenijos taip pat daugiau. Jie visi prisitaikė prie šiaurės krašto sąlygų. Antarktika. Šimtais mylių vandenų yra atskirta nuo sausumos. Arčiausia Pietų Amerikos Ugnies Žemė. Čia mažiausiai turėjo progos imigruoti gyvūnijos. Augmenija primityvi: kerpės, sąmanos, žolės ir keletas žydinčių augalų. Pingvinai gali tęsti ramų gyvenimą, nes neturi sausumos priešų, kurie juos persekiojūt.

Arktikoje klimatas švelnesnis, maždaug +10 laipsnių C vidutinė temperatūra. Antarktikoje -10-30 laipsnių C, siaučia didelės pūgos. Prie tokios temperatūros augalai negali augti. Šis žemynas kalnuotas. Spėjama, kad yra daug žemės turtų, tačiau viskas po ledu. Iškasenos rodo, kad prieš milijonus metų poliuse buvo karštas klimatas, augo tropiniai augalai.

Ivairūs tyrinėtojai lanko abu polius ir aptiktas vietoves pavadina savo kraštų vardais. Įvairios valstybės čia turi savo kolonijas, bet dėl jų dar nekariauja. Virš Antarktikos yra didelė oro skylė, kuri pasidarė nuo oro taršos. Ten patenka daug ultravioletinių spindulių, kurie pavojingi žmonėms, gyvuliams ir augalams. Jei žmonės nesiliaus teršę orą, toks pavojus gali kilti visai Žemės planetai.

Kada Jėzus su mokiniais ėjo į Getsemano sodą, Jėzus su jais kalbėjosi ir tarp kitko pasakė, kad dar šiai nakčiai nepasibaigus vienas iš jų Jėzų išduos, parodys neįsistikimybę. Petras karštai reaguavo, jis sakė, gal kiti taip pasielgs, bet jis niekada. Tada Jėzus jam pasakė: „Anksčiau, negu gaidys du kartus užgiedos (dar prieš aušrą), tu manęs tris kartus išsiginysi“. Petras apsisverė nuo šių Kristaus žodžių, jis nenorėjo tikėti, kad taip atsitiks. Tačiau vėliau taip įvyko.

GALVOSŪKIO NR. 122 ATSAKYMAS

Kada Jėzus su mokiniais ėjo į Getsemano sodą, Jėzus su jais kalbėjosi ir tarp kitko pasakė, kad dar šiai nakčiai nepasibaigus vienas iš jų Jėzų išduos, parodys neįsistikimybę. Petras karštai reaguavo, jis sakė, gal kiti taip pasielgs, bet jis niekada. Tada Jėzus jam pasakė: „Anksčiau, negu gaidys du kartus užgiedos (dar prieš aušrą), tu manęs tris kartus išsiginysi“. Petras apsisverė nuo šių Kristaus žodžių, jis nenorėjo tikėti, kad taip atsitiks. Tačiau vėliau taip įvyko.

GALVOSŪKIO NR. 123 ATSAKYMAS

Ta pasaka vadinasi „Nykštukas“. Angliškai „Tom Thumb“.

GALVOSŪKIO NR. 125 ATSAKYMAI

Ištaisius klaidas, tie produktai taip turėtų vadintis: 1. slyvos, 2. duona, 3. sumuštiniai, 4. vėžiai, 5. arbata, 6. dešros, 7. sriuba, 8. arbūzas, 9. padažas, 10. mėsa.

GALVOSŪKIO NR. 141

Žemiau yra surašyta 52 skiemens. Tuos skiemens reikia sujungti į žodžius taip, kad neliktų nė vieno laisvo skiemens. Visi žodžiai turi būti prasmingi, vartojami šnekamojoje kalboje. Iš jų galima

sudaryti vieną lietuvišką eilėraštį. Kas sudarys eilėraštį – gaus 10 taškų, o kas sudarys šiaip sau žodžius – gaus 5 taškus. Skiemuo nuo skiemens atskirti kableliais. Štai tie skiemens:

Kad, ne, pūsk, vy, jau, tē, nu, lius, sus, liū, je, Vė, ait, jie, tu, vą, jau, kad, vė, ma, tu, no, Lie, lenk, va, kelk, rē, tū, ir, sē, aukš, niū, de, si, tai, čiais, iš, siek, erd, vi, be, pa, pat, vi, ei, lig, su, ty, paukš, jie, vė, tū.

GALVOSŪKIS NR. 142

Sudarykite žodžių laiptelius. Visi žodžiai prasideda raide „A“, ir kiekvienas sekantis žodis turi vieną raidę daugiau, kaip prieš einantis. Žodžiai turi būti prasmingi, vartojami bendrinėje kalboje. Iki 10 žodžių – 5 taškai, daugiau negu 10 žodžių – 10 taškų.

GALVOSŪKIS NR. 143

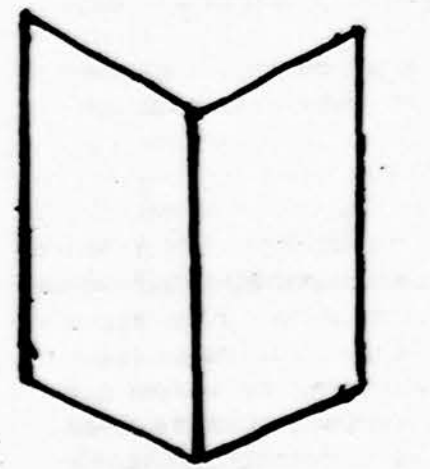
(Žiūrėkite piešinėlį)

Čia matote nupieštą vieną salą. Pasiziūrėję į pasaulio žemėlapi ar gaubli, parašykite tos salos pavadinimą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 144

(Žiūrėkite piešinėlį)

Matote atskleistą knygą. Gerai įsižiūrėkite ir parašykite, ar tos knygos lapai atidaryti į jūsų pusę, ar į priešingą pusę (jūsų pusėje tik knygos nugarėlė)? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 145

Pasiskolinkite iš ko nors 21 peną (vieno cento pinigą) ir juos išdeitykite į 12 eilių, kad kiekvienoje eilėje būtų po 5 pinigėlius. Jei niekas jums neskolins tikrų pinigų, išsikirpkite iš storesnio popieriaus apskritus skritulėlius. Darbas nelengvas. Kas teisingai sukombinuos, gaus 10 taškų.